

Medlemsblad for Norske Redningshunder

Redningshunden

Nr 3 -2023. 65 årgang

FEEL ACTIVE

Designed in the North for
the Northern weather conditions.

NYHET!

Den nye generasjonen
regnjakke for hunder!

Feel Active Drammen regnjakke
med Feel Tech™ membran gir
hunder komfortabel vind- og
vanntett beskyttelse som puster
i ekte hundevær.

Vanntetthet:
10 000 mm.

Pusteevne:
10 000 g/m²/24 h.

Refleksdetaljer som er synlig
på mørke kvelder.

Elastisk stoff rundt magen gjør
at den er behagelig å ha på
for aktive hunder.

Du finner Feel Active i
Musti sine butikker og på musti.no

Redningshunden

nr. 3. 2023
ISSN: 0803-8961

Informasjonstelefon

02615

E-post

post@nrh.no

Hjemmeside

www.nrh.no

Redaktør

Audi Barstad

Tlf: 90 93 70 22

aud.ingebjorg.barstad@nrh.no

Redaksjonen

Jim Olav Hansen

Stig Mebust

Layout

Mick Sheard,

michael.anthony.sheard@nrh.no

Forlag

Nordisk Kjæledyrforlag AS

Trykk

Møklegaards Trykkeri AS

Forsidebilde

Devlin og Tarjei

Foto: Marthe L. Kryvi

Signerte innlegg i medlemsbladet
er ikke nødvendigvis redaksjonens
eller Norske Redningshunders syn.
Utgiveren er uten ansvar for annonsene.

03:2023

INNHold

- 4 Lederen har ordet
- 6 Redaksjonelt
- 8 FTU informerer
- 10 NRH informerer
- 12 Beredskapen
- 15 Etikk-og disiplinærutvalget
- 16 Fra Fjell til Fjære
- 25 Retningsbestemmelse av spor.
- 28 Fem år – endelig i mål!
- 30 HKEMN. Hovedkurs – noe å glede seg til?
- 32 Kamilla og Defender fant 11-åring
- 36 HKEVN. En uke med hemmeligheter
- 38 HKESN. Et kurseventyr fra Evje
- 42 HKEVN 2023: En uke med fordypningslag!
- 46 Vannsøk – mer og mer aktuelt
- 50 Gratulerer, alle nye hundeførere!
- 53 Vannsøk på HKENN
- 56 Husk refleks – både på deg selv og hunden
- 58 Money makes the world go round...
- 60 Fra støtdemper til verdenskjendis
- 62 Har du registrert hunden i Gnist?
- 64 Hvem gjør en ekstra innsats hos deg?
- 66 Tørr og varm i vær og vind
- 71 Vinterdeppa

Manusfrister:

Nr. 4/2023– 15. november	utgivelse til jul
Nr. 1/2024– 15. februar	utgivelse slutten av mars
Nr. 2/2024 – 15. mai	utgivelse slutten av juni
Nr. 3/2024 – 15. august	utgivelse oktober

Redningshunden

LEDEREN HAR ORDET

Ingen sommer eller høst uten Hovedkurs, så vil denne gangen få starte med å takke kurslederne, og alle deres medhjelpere, som har stått på både sent og tidlig i lang lang tid. Instruktører som bruker av ferien sin, alle for at så mange NRH'ere i løpet av sommeren har fått delta på hovedkurs ettersøkning. Ekstra denne gangen har vært OL-kurs og Grunnkurs som har blitt avholdt parallelt med HK. Og innen høsten er over så er og hovedkurs USAR og avholdt. **Takk til dere alle.**

For heldige er vi som kan komme til «dekket bord» og bare trene, stifte nye bekjentskaper, skravle både sent og tidlig, om hund og trening,

og nyte den velkjente HK-bobla. Men det er ikke «bare» trening for alle. For noen så er det ukas arbeid A for første gang og for andre så er det 1ste Re. En del kom gjennom med bestått i alt – og Gratulerer så mye til dere, men for andre så må man kanskje opp igjen til neste år. Og til dere vil jeg gjerne få si; Stå på, ikke gi dere, det er verdt det. Har muligens sagt det før, men jeg strøk selv på mitt første hovedkurs – og selv om det jo var riktig – så var det en ganske så tung melding å få. Men heldigvis så ble jeg motivert til å stå på videre og året etter var det på'n igjen og denne gangen så var godkjenningen i boks. Og da var både hund og fører klare for aksjon.

▼ Lag 1, HKEMN 2023
FSAR
FRIVILLIGHET-
SAMARBEIDSVILJE,
ANSVAR og RESPEKT.
Les mer i EDU rapport side 15

Hundefører - NBU - FTU - Adm. - HS - OL - Instruktører - Medlemmer - BA - EDU

Den ene dagen medlem - neste dagen også godkjent Hundefører

En dag Hundefører – neste dag, (og noen år fremover kanskje) også OL

En dag instruktør – de neste par årene også FTU medlem

En dag medlem – neste dag også medlem av distriktsstyret

En dag hundefører – neste dag også kameratstøtte

Og sånn går det videre, vi velges og vi påtar oss oppgaver. Men endres vi så mye av den grunn.

Så mange forskjellige roller å forholde seg til - men alle er vi jo NRH.

Er vi plutselig en av dem istedenfor oss?

Og hvordan skal vi forholde oss til de forskjellige «hattene» og hvordan samhandler vi?

Vi ønsker jo å “trekke lasset” sammen, men når vi iblant ikke klarer det, hvordan skal vi håndtere det?

Spørsmål, uenighet og diskusjoner kommer vi ikke utenom, og ikke vil vi det heller.

For spørsmål og diskusjoner må til for at vi skal utvikle oss og ofte må det til for å bringe oss videre tenker jeg. Og med et så sterkt engasjement som vi finner i NRH, så er det ikke til å komme bort ifra at det iblant kommer til uenighet i hva som bør gjøres og hvordan ting gjøres. *Men det er viktig at vi stopper opp litt og spør oss selv – Er det for meg og min del jeg gjør dette eller gagnar det NRH?*

Og iblant når vi stiller spørsmål ved ting, er uenige, men får ikke gjennomslag for det vi mener. Vel det må vi og tåle uten at det skal bli mistillit av den grunn, eller at man skal slutte å stille spørsmål. Det er jo ikke alltid man har svaret på hvordan ting bør gjøres, men for å finne ut av det så må vi snakke sammen, vi må tørre å stille spørsmål ved hvordan ting gjøres uten at man skal bli «uvenner» av den grunn. Kanskje nettopp det at du involverer deg og stiller spørsmål gjør at vi tenker litt annerledes, en floke løses, og vi lettere kan dra lasset sammen.

Frem mot Representantskapsmøte 2024 så skal HS jobbe med forslaget til organisasjonsmodell for NRH. Da er informasjon og åpenhet ekstremt viktig. HS må samarbeide med utvalg og distriktsstyrene så vi ser de utfordringene som kan komme og som distriktene bekymrer seg for.

Og distriktsstyrene igjen må involvere sine medlemmer som jo består av både instruktører, hundeførere og tillitsvalgte.

For jo mer vi involverer seg jo større sjanse er det for et bra resultat.

Og NRH sin fremtid, ja den er opp til oss alle.

God høst fra

Mette

Nuværende Leder hovedstyret, Senior Hundefører, forhåpentligvis fremtidig hundefører igjen, tidligere medlem av distriktsstyret og til enhver tid medlem i NRH

6

RVelkommen til en ny utgave av Redningshunden – denne gangen med en historie om et lykkelig funn! Mange har fått med seg at hundefører Kamilla Nyhagen og redningshunden Defender fant en 11 år gammel gutt på Dovrefjell i slutten av august. Det som kunne blitt skummelt for gutten, endte godt. Takket være frivillige krefter i NRH!

Vi vil så gjerne fortelle historiene våre, og det er svært mange av dem som går under radaren. Mange hundeførere lurer på hvorfor. Hva er grunnen til at vi kan fortelle om dette funnet, og ikke andre?

Grunnene til det er mange, og sammensatte. En opplagt årsak er personvern. Ofte finner vi mennesker i dyp personlig krise. Da jeg begynte som journalist i Østlendingen på slutten av 90-tallet omtalte vi ikke selvmord i det hele tatt. Sånn var det bare! Nå har dette endret seg, i takt med at pårørende – og samfunnet generelt – er mer åpne om psykisk sykdom. Likevel ligger det et voldsomt ansvar på den som formidler fra slike hendelser. En skal virkelig ha tunga rett i munnen, for gjør man feil kan det få store konsekvenser.

Det er litt av grunnen til at vi i NRH har sagt at vi generelt sett ikke deler i sosiale medier fra leteaksjoner. Jeg ser at noen lag/distrikt velger å legge

ut et «arkivbilde» på f.eks Instagram, og så informasjon i teksten om hvor mange aksjoner laget har vært med på i det siste. Det er fint, tenker jeg. Det viser at vi jobber og står på, selv om det ikke synes for folk flest.

Men innimellom har vi historier vi KAN fortelle. Som den fra Dovrefjell. En gutt som kom bort fra turfølget, som var kald og redd, og som ble funnet av stødige Defender – redningshund i NRH. Når vi deler slike historier får vi alltid positiv respons. Folk elsker å høre om de flinke hundene og hundeførerne våre som frivillig går ut i svarte natta og redder liv. NRH blir synlige, folk skjønner at vi har en verdi og får respekt for det vi driver med. De gangene vi forteller disse historiene, har vi gjort en avveining i forkant. Kan dette skade vedkommende eller pårørende? Er det noe her vi ikke har tenkt på?

Jeg tror vi har flere historier å fortelle. Utfordringen er å få tak i dem. Her er mitt ønske til deg: Tips redaktøren! Har du opplevd noe, vet du om et funn, en historie som er verdt å fortelle? Tips meg, og så ser vi sammen på mulighetene for om dette er noe vi kan fortelle eller ikke. Ofte er det mulig å anonymisere i historien slik at vi kan fortelle den, og noen ganger havner vi på et nei. Jeg tror ekte historier fra lete-

SMIL! VI HAR MYE Å VÆRE STOLTE AV I NRH

7

aksjoner er gull verdt for andre hundeførere og operativt personell, og da er Redningshunden riktig forum. Send en mail til audi@nrh.no eller ring meg på 90937022.

Hva ønsker du deg mer av i Redningshunden? Send meg en melding! Det er også veldig fint med ferdige saker fra medlemmene. De trenger ikke være lange eller

kompliserte. I denne utgaven har vi for eksempel små hyllester fra medlemmer til medlemmer. Folk som står på, som har gjort en ekstra innsats eller som rett og slett bare er bra folk.

Det er mye bra folk i NRH. Jeg ønsker deg en riktig god høst!

Hilsen Aud Ingebjørg, redaktør

Foto: Aud I Barstad

FTU INFORMERER

Da har vi lagt bak oss seks hovedkurs, to på lavine og fire for ettersøking. Det har vært stor pågang av ekipasjer som vil være med. Spesielt gjelder dette for ettersøking. Tilbakemeldingene fra kursene er jevnt over gode, og vi ser en positiv trend, der de fleste er godt fornøyd med kursene.

Senior hundefører godkjent for attesting

Etter hvert er det en del senior hundeførere som DI-ene har godkjent til å attestere oppgaver. Vi har tidligere sendt ut informasjon om hva vi anbefaler at DI-ene gjennomfører før de gis denne muligheten. Vi har også laget en presentasjon som kan brukes til formålet.

DI-ene må gi FTU og administrasjonen beskjed om hvem de godkjenner til å attestere, slik at de blir registrert. De får da mulighet til å attestere medlemmer i eget treningslag.

Hovedkurs ettersøking 2023

Årets hovedkurs i ettersøking er nå gjennomført. Tusen takk til kursledelse, instruktører og alle andre som har bidratt til flotte kurs! Det er tidvis en krevende øvelse for å få kabalen med deltakere, lag og

instruktører til å gå opp, men «som vanlig» fikk vi løst de siste utfordringene før kursstart. God «kok» før kursstart hører med.

Med 95 deltagere som skulle opp til godkjenning, er det naturlig at ikke alle kommer igjennom nåløyet. Det er en krevende uke som krever gode forberedelser av deltagerne. Fasiten etter årets kurs er at 73 av 95 bestod noe som gir ca. 23 % underkjente. Det ligger omtrent på nivå som i fjor. Vi har ikke fått analysert årsakene til underkjenningene enda, men vi vil komme tilbake til dette på et senere tidspunkt.

I år har vi blant annet hatt båt- og bryggesøk som tema på alle fordypningslagene, og de foreløpige tilbakemeldingene fra deltagerne er veldig gode. Erfaringsrapporter fra disse planlegges brukt i arbeidet med å utrede om vannsøk (båt og bryggesøk) skal bli noe vi i NRH skal tilby som en tilleggskompetanse for våre ekipasjer. På HKESN ble det

i tillegg gjennomført systematisk trening på retningsbestemmelse i spor. Rapport fra dette kommer et annet sted i bladet.

Vi er glade for at mange fikk plass på et treningslag, men dessverre var det også noen som ikke fikk plass. Det er leit, men prioriteringsrekkefølgen er klar. Umiddelbare tilbakemeldinger etter kursene er at det har vært lite fokus på attesting i modul 3, men at deltagerne har valgt ut noen få temaer som det ble jobbet med gjennom uken. Dette er en tilnærming som vi ønsker og som ser ut til å ha fungert godt. Det har ellers vært trent godt på alle nivåer med god veiledning av våre instruktører.

USAR

I og med at HS og FTU ønsker å øke aktiviteten på USAR rundt om i distriktene, er det sendt ut en e-post til distriktsstyrene der man oppfordrer til bla å tilby et USAR-lag på vanlige treningssamlinger. I tillegg er det også oppfordret til å bidra slik at de som ønsker å starte opp et USAR-lag, får nødvendig hjelp og info.

Fokusområde for årets fordypningslag på hovedkurs USAR vil være å samle erfaringer knyttet til U-5, søk i jord/rasmasser. Dette punktet er foreløpig tatt ut av modul 3 frem til det foreligger mer kunnskap og erfaringer.

Gjennom uken vil ekipasjene søke i ulike rasmasser, eksempelvis utåndingsfært i jord. Hendelser i nyhetsbildet de siste årene og ikke minst de siste ukene sør og midt i landet, viser at jord/leir-skred kan oppstå flere steder i landet, noe som gjør dette til et naturlig fokusområde videre med tanke på hva våre ekipasjer bør ha trent på og kjenne til. Det blir spennende å se hvilke erfaringer dette vil gi.

Instruktørutdanning

Denne høsten starter vi opp et nytt kurs med instruktørkandidater. Det blir det første kullet hvor utdanningen er basert på det nye godkjenningsprogrammet. Det blir en spennende og litt annerledes tilnærming enn tidligere, selv om målene i utdanningen er de samme. Ønsket er jo enda flere dyktige og dedikerte instruktører innen søk og redning med hund.

Godkjenningsprogrammet

Vi vil i løpet av høsten gjennomgå godkjenningsprogrammet og se om det er noen punkter som bør justeres for å optimalisere det.

Hilsen FTU
Tor Monsen
Leder

Tusen takk!

Årets hovedkurs ettersøkning er nå gjennomført. Kursene ble avholdt på Røros, Evje, Målselv og Voss. Det var i år over 240 deltakere totalt, samt 47 instruktører og kursstaber. Det rettes en stor takk til alle instruktører og kursstaber, som har bidratt stort for å få disse kursene gjennomført.

Beredskapsutstyr:

Det er tidligere meddelt at NRH vil motta to millioner kroner til personlig beredskapsutstyr fra Gjensidigestiftelsen. I teams møte med distriktsledere og beredskapsansvarlige, tidligere i år ble det fremlagt forslag til kjøp av beredskapsutstyr.

Administrasjonen har nå satt i bestilling; **Ryggsekker** av typen Ortovox. Det vil være to modeller. Den ene har betegnelsen peak 45 og den andre har betegnelsen peak 42 S (med kort rygg).

Sekkene ▼ vil være kongeblå, med oransje lokk. Det vil være reflekser og NRH logo. Denne sekken er av samme type som Norsk Folkehjelp bruker.

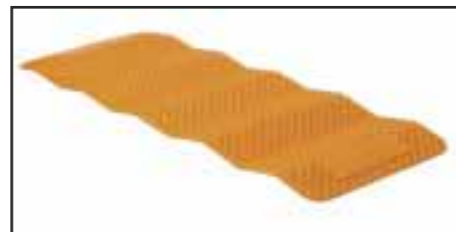

Sekkene vil trolig ikke være klar for utlevering i mai 2024.

Det er også satt i bestilling; **pakkeposer**. ◀ Det vil utleveres et sett a fem poser. De vil ha NRH logo og være merket med hva de skal inneholde. F.eks Førstehjelpsutstyr. Dette kan trolig leveres ut før jul i år

Det er også bestilt **liggeunderlag** ▼ av typen Exped FlexMat, charcoal grey / orange M. Leveringstid er ikke bekreftet.

Styrke NRH uniformskonsept:

Gjensidigestiftelsen har bevilget kr 750.000,- til å styrke NRHs uniformskonsept. En stor del av dette vil benyttes for å styrke varelageret på dagens uniform. Det arbeides nå også med å se på to nye uniformsprodukter.

1. Tynn vindjakke; ▶

Superlett og komprimerbar jakke. Lettvektsjakke som er både vindtett og lett vann-avisende. Den har god hette med reguleringsmuligheter som gir god beskyttelse.

2. Tynn lue

3. Tynne hansker; Tynn anvendelig hanske med et bredt bruksområde. Hansken har en vannvisende overdel og et mykt og behagelig før. Den har forsterkninger i håndflate for bedre gripeevne og økt slitestyrke.

Bruk av NRH uniform:

Det er en del spørsmål knyttet til om uniform kan benyttes på trening og privat. Svaret er JA. Det er viktig å presisere at skade på utlevert uniform må dekkes av eier, om den benyttes på trening eller privat. Ved skade/ tap på aksjoner må skademelding benyttes og signeres av innsatsleder. Hele uniformsreglementet finner du i Gnist. **Uniform i Norske Redningshunder.**

NRH har mottatt en betydelig gave fra en enkeltperson

Kari Lindgren har gitt Norske Redningshunder en betydelig sum penger. Kari er mamma til Espen Lindgren, som var aktiv i NRH i mange år og la ned en betydelig innsats for organisasjonen. Spesielt kan nevnes i forbindelse med innføringen av nødnett, var hans jobb utrolig viktig.

Deler av summen fra Kari Lindgren skal benyttes til innkjøp av førstehjelpsutstyr. Dette utstyret skal fordeles til alle NRHs operative mannskaper. Arbeidet med å definere førstehjelpspakken er igangsatt.

▼ Kari Lindgren med redningshunden Taiga

Nytt aksjons-støttesystem:

FAKS, FSAR eller Aksjon ...

Det er ikke helt klart hva barnet skal hete, men bra blir det!

Vi begynner med det alle lurer på; når kommer det nye systemet? Svaret er litt kjedelig, men snart ... Men det er ikke klart helt når. Det jobbes iherdig om dagen, både hos utviklerne og i den operative ekspertgruppen som NRH er en del av.

Målet er å lage et komplett system for aksjoner, som inneholder varsling, gjennomføring av aksjonen både for mannskap og KO og rapportering i etterkant. Og at alle skal kunne jobbe sammen.

Kommet langt

Selv om arbeidet med det nye systemet har pågått siden 2021, er det først nå i 2023 at det virkelig har satt fart.

I løpet av våren har det vært avholdt en FORF-øvelse i Stavanger hvor man fikk kjørt stresstesting med 20-30 ressurser. Under øvelsen ble flere feil og svakheter avdekket, og disse ble rettet før vi hadde en mindre øvelse i Tromsø i juni.

I april ble systemet presentert på BA-samlingen, hvor to av utviklerne også var til stede og i sommer har både Norsk Folkehjelp og NRH brukt systemet aktivt under operativleder-kursene. Og tilbakemeldingene er gode. Veldig gode!

Under prosessen med systemet har også en juristgruppe jobbet med å avklare lovverket og hvordan den savnedes og mannskapenes personvern skal opprettholdes i systemet.

Hva skjer fremover?

Allerede nå har ca. 50 personer i NRH tilgang til systemet, og hovedoppgaven nå er å avdekke feil og generell testing. Det er noen større manglende funksjoner som må inn før man går videre til en større testgruppe, men allerede 18. september skal det være en stor FORF-øvelse på Hamar. Her er målet å teste den nyeste funksjonaliteten, teste med en enda større gruppe mannskaper og finne flere feil.

Etter denne øvelsen skal man finne

et pilot-politidistrikt, som i all hovedsak vil være stedet systemet brukes før man slipper versjon 1. Samtidig jobbes det med opplæring. Tanken er at systemet skal være såpass selvforklarende at mannskaper vil kunne trenge minimalt med kursing før oppstart.

Noen eksempler på dette er f.eks. at systemet styrer når sporing i kartet vises, så hundeføreren trenger ikke å slå av og på spor. I tillegg blir det sånn at du som hundefører i utgangspunktet kun ser deg selv, ditt eget spor og ditt oppdrag samt posisjonen til alle som er rundt deg. Noe som vil gjøre kartet veldig ryddig.

For OL-ene vil de være behov for litt mer omfattende opplæring, og det legges opp til en samling av superbrukere enten før eller etter jul.

Så når systemet er ferdig som versjon 1, opplæring er gjort og alle juridiske avklaringer er tatt, er Redningstjenesten klar for et helt nytt aksjonsstøttesystem.

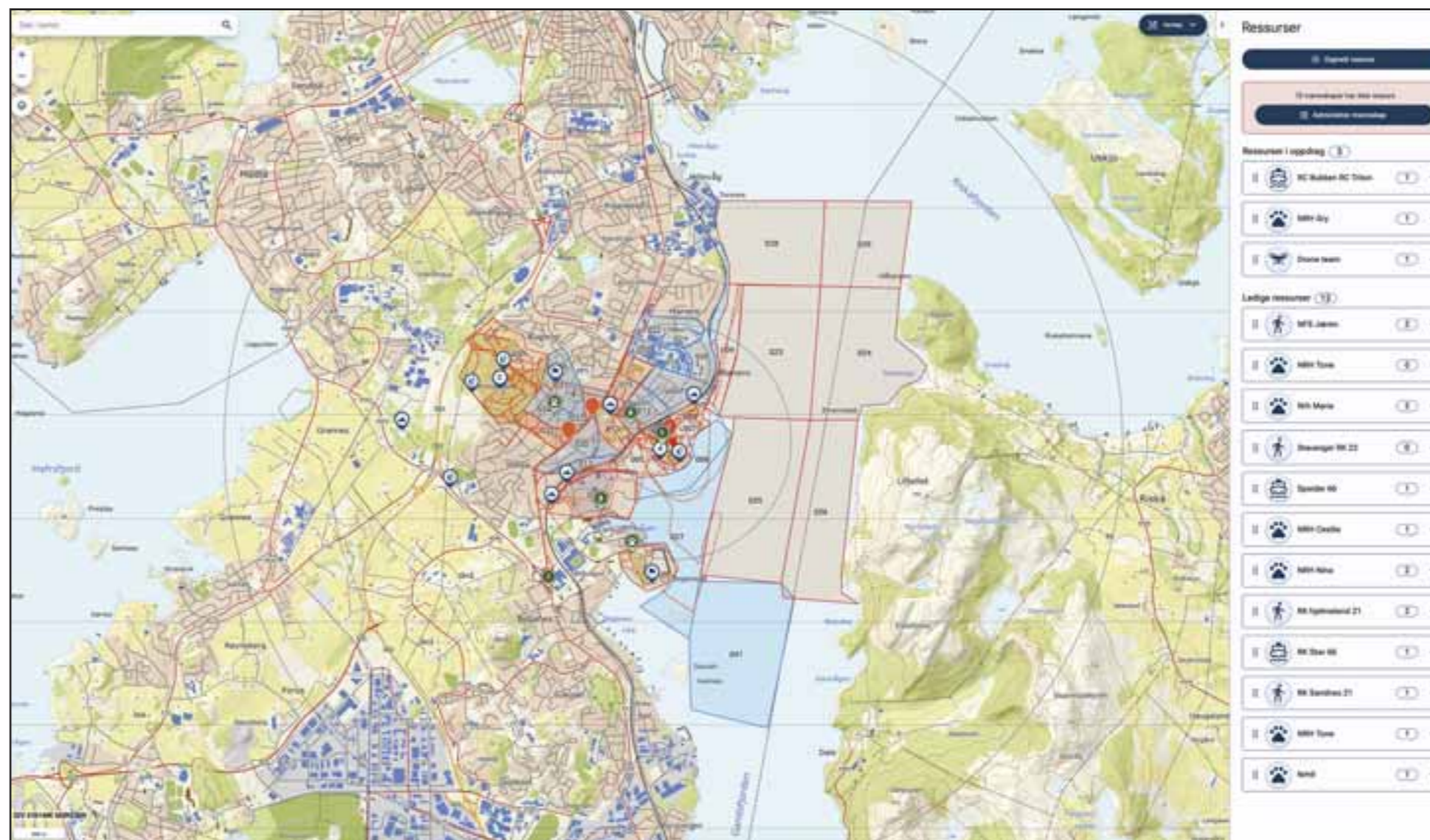
Og som sagt, det er vanskelig å si eksakt når dette blir, men det nærmer seg stadig.

Det er et mål at det nye systemet skal kunne brukes alle NRHs medlemmer på sikt, slik at man tidlig i NRH-karrieren får god kjennskap til systemet. Og det samme gjelder samtlige instruktører. For vi ser for oss, på sikt, at dette systemet er det som primært brukes på treninger. Og dette vil sikre at fremtidige hundeførere er godt skikket lenge før de blir godkjent.

Nødnett og aksjonstelefoner

NRH har fått flere terminaler, så i løpet av høsten vil sende ut flere terminaler slik at alle beredskapsansvarlige og operative ledere vil få to terminaler. Vi har også nok slik at vi er sikret at alle hundeførere har, samt at vi nå en liten pool med terminaler som skal brukes på kurs og til opplæring.

Skjermdump fra nytt aksjonsstøttesystem, fra øvelsen i Stavanger i april

03:2023

03:2023

Redningshunden

▼ Litt hektisk under OL-kurs når øvelsen omfatter folk som er savnet i en elv

▲ OL-instruktør Per Kristian Askland underviser i nytt system på OL-kurs

Samtidig har administrasjonen skaffet mer midler til aksjons-telefoner. Til nå har alle hundeførere vært dekket, men fremover har vi også nok til alle instruktører. Det er viktig at NRH har tilstrekkelig med opplæringsenheter, slik at for eksempel eksamenslagene på hovedkurs kan få bruke nødnett gjennom hele uka. Og nå er vi endelig der!

OL-kurs 2023

OL-kurset ble avholdt på Evje i uke 30, og vi kan gratulere:
 Kent Bele (Østfold/Follo)
 Marius Bull-Tornøe Bjørkli (Buskerud)
 Geir Petter Gjefsen (Østfold/Follo)
 Monica Hagerup (Oslo)
 Tone Heddeslid (Telemark)
 Jim Martinsen (Møre og Romsdal)
 Tanja-Margrethe Rønaasen Munkeby (Trøndelag)
 Merete Nordhaug (Møre og Romsdal)
 Sunniva Rasch (Romerike)
 Vidar Ratikainen (Finnmark)
 Tom Kjetil Tangen (Romerike)
 Odd Einar Tysnes (Oslo)
 som nye operative ledere. Ta dem godt imot!

I tillegg hadde vi gleden av å ha med to representanter fra Norsk Folkehjelp; Eline Hestad og Ronny Franzen. Det er alltid en glede å få tilført både kompetanse og erfaringer utenifra!

Og en stor takk til instruktørene som har lagt ned mange timer både før under kurset!

Beredskapsleder i NRH
Stig Mebust

▲ Tom Kjetil Tangen og Tone Heddeslid øver på KO under trange forhold på OL-kurs

ETIKK OG DISIPLINÆRUTVALGET

ENDELIG!

JÅ TIL FRIVILLIGHET- SAMARBEIDSVILJE, ANSVAR OG RESPEKT

Noe av det viktigste i en organisasjon er organisasjonskulturen. Den utvikles av oss alle og har vært i en relativt fri prosess i Norske Redningshunder siden starten. Dette har for så vidt gått bra i og med at vi har vært en liten organisasjon med få medlemmer som jobber mot et felles mål. Men vi er i stadig vekst, krav og forventninger endres, nytt godkjenningssystem, NRH i utvikling og en stor utvikling på tekniske hjelpemidler. NRH har sett behovet for å etablere en felles forståelse og enighet om hvilke verdier som skal drive organisasjonen fremover. Nå er det gjort, folket har talt. F-SAR er det nye, men likevel noe vi tar med oss fra tidligere.

Arbeidet med verdigrunnlaget ble startet i 2022. Repmøtet vedtok å gjøre endring i Strategiprogrammet, man skal konkretisere og tydeliggjøre verdigrunnlaget. EDU fikk oppdraget fra Hovedstyret og arbeidet har pågått kontinuerlig frem til DL-samlingen 2023. Alle medlemmer har fått mulighet til å velge ut verdiene og til å komme med kommentarer til disse. Innspillene har vært mange og engasjementet stort. DL-samlingen gjorde det endelige valget og vi står igjen med FRIVILLIGHET-

SAMARBEIDSVILJE, ANSVAR og RESPEKT. Dette skal kjennetegne NRH fremover, det skal ligge til grunn for vår aktivitet, og det er dette som skal være med å definere oss.

FRIVILLIGHET, er det overordnede for vår aktivitet, fundamentet og paraplyen. En vanlig definisjon av frivillighet er å bidra med sin fritid uten å motta lønn, men å få noe tilbake som motiverer deg til å fortsette. For NRH er Frivillighet selve kjernen i vår virksomhet. Vi er alle frivillige som har et ønske om å gjøre en forskjell ved å bruke vår fritid på samfunnsdugnaden. Redde liv! Frivilligheten skal også verne om de andre verdiene, hindre utvanning. Det vil si at vi må ha med oss Frivillighetsperspektivet hele tiden. Ser man på de krav i forhold til godkjenning og forventninger vi stiller til våre medlemmer så er det kanskje på høy tid at vi tar en diskusjon om Frivilligheten i NRH.

DL-samlingen i juni gjorde valget. Det kom frem gode løsninger på hvordan dette skal etterleves og implementeres i organisasjonen. Noe som tydeligst kom frem var at dette må vi bli minnet på hele tiden og det må være tema på alle nivå i organisasjonen. Det første

steget ble gjort på årets hovedkurs nå i sommer, dette etter at HS ba EDU om å si noe om etiske retningslinjer på hovedkurs. De etiske retningslinjer og verdigrunnlaget henger sammen. Dette ble mottatt med engasjement og gode diskusjoner. Verdiene ble trukket frem av både deltakere og instruktører gjennom uka. Så vi har trua på at dette er en god start for implementeringen. De etiske retningslinjene til NRH inneholder og bygger på verdigrunnlaget. Både Frivillighet som hovedprinsipp og Samarbeidsvilje, Ansvar og Respekt er byggesteiner i retningslinjene.

Nå skal verdiene implementeres i organisasjonen, det skal gjøres på alle nivå. Dette kommer til å være en kontinuerlig jobb fremover for alle. Vi har sett at dette engasjerer og vi har trua på at dette nytter. Dette vil gi oss en uttalt organisasjonskultur som vi kan være stolte av. Lykke til med et verdifullt arbeid.

Morten Kvammen
 Utvalgsmedlem EDU

Pr. 17.08.2023, fra NRH 129-2023 til NRH 264-2023

NRH Aksjon: 129-2023

Sted: Vegårshei

Beredskapsområde: Agder

Objekt: Savnet kvinne/jente

Resultat: Funnet av andre

Hundefører:

Bråten, Inger

Hagane, Anette

Hårde, André

Melkild, Tiril

Poulsen, Marita

Øverland, Aina

Osmundsen, Lasse

Realfsen, Vibeke

Gulbrandsen, Lene

Tvedt, Tina Helen

Lønn, Brita Bergan

Askland, Per Kristian

Stranger-Johannessen, Tanja

Aas, Hege

Holm, Sindre

Jensen, Elin

Nathan, Einar

NRH Aksjon: 130-2023

Sted: Flisa

Beredskapsområde: Innlandet

Objekt: Savnet kvinne/jente

Resultat: Funnet av andre

Hundefører:

Holm, Arve

Jarnes, Kurt

Nordahl, Lars

Gjedtjernet, Jo

Hansen, Øystein

Indrebø, Harald

Stadheim, Ingrid

Brodahl, Cathrine

Feet, Else Helene

Skundberg, Bjarne

Thømt, Margrethe

Bærum, Kim Magnus

Sivertsen, Karoline

Venner, Ann-Kristin

Brendløkken, Lorang

Hagmansen, May-Britt

Winger, Anneth Elise

Jonassen, Trine Norill

Barstad, Aud Ingebjørg

Redningshunden

NRH Aksjon: 131-2023

Sted: Mosjøen

Beredskapsområde: Nordland

Objekt: Savnet kvinne/jente

Resultat: Funnet av andre

Hundefører:

Pedersen, Frank

Tortenvik, Susanne

NRH Aksjon: 132-2023

Sted: Mo i Rana

Beredskapsområde: Nordland

Objekt: Savnet Mann/ gutt

Resultat: Funnet av andre

Hundefører:

Pedersen, Frank

Solhaug, Rolf-Rune

Tortenvik, Susanne

NRH Aksjon: 133-2023

Sted: Kinn kommune

Beredskapsområde: Vest

Objekt: Savnet kvinne/jente

Resultat: Funnet av andre

Hundefører:

Stien, Tone

Sæterdal, Helene H.

NRH Aksjon: 134-2023

Sted: Oslo

Beredskapsområde: Oslo

Objekt: Savnet mann/ gutt

Resultat: Funnet av andre

Hundefører:

Eid, Idun

Jensen, Hans

Espelin, Tone

Nathan, Einar

Røkholt, Gro

Woie, Åshild

Øyen, Wenche

Bye, Siw-Malin

Høst, Camilla

Sørli, Andre

Eskildsen, Mads

Geus, Yvonne de

Hagerup, Monica

Hauge, Michelle

Hogstad, Ingvid

Nielsen, Monica

Stenhaus, Eirik

Henriksen, Tommy

Indrebø, Harald

Jensen, Siri Moe

Stuveseth, Frida

Åsen, Aino Iren

Brodahl, Cathrine

Bølstad, Stephen

Feet, Else Helene

Hagmansen, Susann

Simenstad, Gerhard

Tangen, Tom Kjetil

Haltnes, Sandra Evensen

Haugland, Tom Christian

Skarland, Camilla Marie

Bjørkli, Marius Bull-Tornøe

Dalby, Stine

Marstein, Per

Røkholt, Gro

Hartnik, Thomas

Wethal, Martine

Haltnes, Rickard

Hansen, Øystein

Henriksen, Tommy

Indrebø, Harald

Jensen, Siri Moe

Tysnes, Odd Einar

Nessem, Anders Sten

Venner, Ann-Kristin

Hagmansen, May-Britt

Johansen, Svein-Erik

Skarland, Camilla Marie

Hertzberg, Marianne Loraas

Sørli, Hege Johanne Kaasbøll

Nordahl, Lars

Bjønness, Nils-Jørgen

NRH Aksjon: 135-2023

Sted: Mosjøen

Beredskapsområde: Nordland

Objekt: Savnet kvinne/jente

Resultat: Kommet til rette

Hundefører:

Pedersen, Frank

Solhaug, Rolf-Rune

Tortenvik, Susanne

NRH Aksjon: 136-2023

Sted: Kongsberg

Beredskapsområde: Sør-Øst

Objekt: Savnet mann/ gutt

Resultat: Funnet av andre

Hundefører:

Lysne, Berit

Engen, Celina

Olsen, Wenche

Woie, Åshild

Melkild, Tiril

Heddeslid, Tone

Johansen, Espen

Dammerud, Monica

Stuveseth, Frida

Torgersen Thomas

Wiersen, Frode Åbø

Moustgaard Hansen, Sonja

NRH Aksjon: 137-2023

Sted: Finnsnes

Beredskapsområde: Troms

Objekt: Savnet kvinne/jente

Resultat: Funnet av brannvesen

Hundefører:

Lia, Solveig

Kristoffersen, Inger Anne

NRH Aksjon: 138-2023

Sted: Myrdal stasjon

Beredskapsområde: Vest

Objekt: Savnet mann/ gutt

Resultat: Ikke funnet

Hundefører:

Monsen, Tor

Lid, Nils Rune

Larsen, Lisbeth

Sæterdal, Helene H.

Gjerde, Tomas

Jordal, Thomas

Kornerud, Mette

Røynsdal, Claus

Kaldestad, Lars Rune

Pettersen, Vegard Hildeskor

03:2023

NRH Aksjon: 139-2023

Sted: Fredrikstad

Beredskapsområde: Øst

Objekt: Savnet kvinne/jente

Resultat: Funnet av andre

Hundefører:

Holm, Arve

Vik, Toril

Jarnes, Kurt

Engen, Celina

Woie, Åshild

Hartnik, Thomas

Hauge, Michelle

Iversen, Kirsti

Johansen, Espen

Nielsen, Monica

Dammerud, Monica

Johnsen, Charles

Torgersen Thomas

Åsen, Aino Iren

Feet, Else Helene

Tangen, Tom Kjetil

Karlsen, Lene Merete

Wiersen, Frode Åbø

Jonassen, Trine Norill

Bjørnstad, Nils Petter

Haugland, Tom Christian

Hertzberg, Marianne Loraas

Sørli, Andre

NRH Aksjon: 140-2023

Sted: Haukeli

Beredskapsområde: Sør-Øst

Objekt: Savnet kvinne/jente

Resultat: Kommet til rette

Hundefører:

Fillingsnes, Emil

Urstad, Morten Håkonsen

NRH Aksjon: 141-2023

Sted: Leirin/ Nord Aurdal

Beredskapsområde: Innlandet

Objekt: Savnet mann/ gutt

Resultat: Ikke funnet

Hundefører:

Leiros, Nina

Lysne, Berit

Teien, Trine

Haltnes, Rickard

Bølstad, Stephen

Hagmansen, Susann

Hjemsæteren, Tom

Skundberg, Bjarne

Bærum, Kim Magnus

Hesthagen, Kristian

Kalrasten, Gunnar Johan

Tørrissen, Ann-Kristin

Bjørkli, Marius Bull-Tornøe

03:2023

NRH Aksjon: 142-2023

Sted: Korgen-Mo i Rana

Beredskapsområde: Nordland

Objekt: Savnet 2 personer

Resultat: Funnet av andre

Hundefører:

Pedersen, Frank

Tortenvik, Susanne

NRH Aksjon: 143-2023

Sted: Tiller-Trondheim

Beredskapsområde: Trøndelag

Objekt: Savnet kvinne/jente

Resultat: Funnet av andre

Hundefører:

Wangen, Anne

Melby, Ingunn

Skjefte, Fride

Fjæran, Torunn

Jørgensen, Jorg

Leonhardsen, Eddy

Bøe, Lill Hemmingsen

Østborg, Berit Sandnes

NRH Aksjon: 144-2023

Sted: Leirsund

Beredskapsområde: Øst

Objekt: Savnet mann/ gutt

Resultat: Funnet av andre

Hundefører:

Nordahl, Lars

Woie, Åshild

Rasch, Sunniva

Hagerup, Monica

Hauge, Michelle

Nielsen, Monica

NRH Aksjon: 153-2023
Sted: Fyllingsdalen
Beredskapsområde: Vest
Objekt: Savnet mann/ gutt
Resultat: Funnet av HF Cecilie Bårdsen
Hundefører:
 Bøpple, Hanna
 Jordal, Thomas
 Johansen, Torill
 Bårdsen, Cecilie
 Arnesen, Nils Oscar
 Kaldestad, Lars Rune
 Moberg, Sigurd Roald

NRH Aksjon: 154-2023
Sted: Trondheim
Beredskapsområde: Trøndelag
Objekt: Savnet mann/ gutt
Resultat: Ikke funnet
Hundefører:
 Melby, Ingunn
 Skjefte, Frida
 Bøe, Liv Marit
 Jørgensen, Jorg
 Leonhardsen, Eddy
 Østborg, Berit Sandnes

NRH Aksjon: 155-2023
Sted: Ålesund
Beredskapsområde: Møre og Romsdal
Objekt: Savnet mann/ gutt
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
 Bunes, Ronny
 Mork, Jan Arve
 Alfarnes, Anders
 Nordhaug, Merete
 Carlsson, Vibecke
 Hjemseteren, Tom
 Fediuk, Mona Christin
 Ødegaard, Stine Puck
 Lillevold, Amalie Sørthe

NRH Aksjon: 156-2023
Sted: Bergen-Nesttun
Beredskapsområde: Vest
Objekt: Savnet mann/ gutt
Resultat: Kommet til rette
Hundefører:
 Bøpple, Hanna
 Døving, Christian
 Kaldestad, Lars Rune
 Moberg, Sigurd Roald
 Arnesen, Nils Oscar

Redningshunden

NRH Aksjon: 157-2023
Sted: Gressvik
Beredskapsområde: Øst
Objekt: Savnet mann/ gutt
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
 Dalby, Stine
 Nathan, Einar
 Øyen, Wenche
 Hartnik, Thomas
 Hauge, Michelle
 Nielsen, Monica
 Hansen, Øystein
 Indrebø, Harald
 Johnsen, Charles
 Lindeman, Ingunn
 Wagner, Jan Erik
 Åsen, Aino Iren
 Brodahl, Cathrine
 Feet, Else Helene
 Flenstad, Øyvind
 Sogn, Ann Kristin
 Jonassen, Trine Norill
 Haugland, Tom Christian

NRH Aksjon: 158-2023
Sted: Dyrøya-Troms
Beredskapsområde: Troms
Objekt: Savnet kvinne/jente
Resultat: Kommet til rette
Hundefører:
 Lia, Solveig
 Lind, Børge
 Berglund, Kjell
 Løvaas, Steinar
 Bergesen, Margareth
 Kristoffersen, Inger Anne
 Jørgensen, Sigrun Øverbø

NRH Aksjon: 159-2023
Sted: Årdal
Beredskapsområde: Sør-Vest
Objekt: Savnet mann/ gutt
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
 Håvik, Gry
 Gillebo, Ida
 Hjetland, Lise
 Hompland, Marianne
 Finbak, Aud Gulaker
 Finbak, Kaare Johan
 Henriksen, Gro Elise
 Jørgensen, Cecilie Sperre

NRH Aksjon: 160-2023
Sted: Øratangen
Beredskapsområde: Trøndelag
Objekt: Savnet mann/ gutt
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
 Jørgensen, Jorg

NRH Aksjon: 161-2023
Sted: Orkanger/ Resdalen
Beredskapsområde: Trøndelag
Objekt: Savnet mann/ gutt
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
 Anderson, Dag
 Melby, Ingunn
 Skjefte, Frida
 Jørgensen, Jorg
 Leonhardsen, Eddy

NRH Aksjon: 162-2023
Sted: Herøyvika mot Tysnes
Beredskapsområde: Troms
Objekt: Savnet mann/ gutt
Resultat: Ikke funnet
Hundefører:
 Madsen, Mona
 Knutsen, Ståle
 Nicolaysen, Tore
 Helland, Bjørn Einar
 Åkerøy, Åse E.

NRH Aksjon: 163-2023
Sted: Rustfjelbma, Tana
Beredskapsområde: Finnmark
Objekt: Savnet mann/ gutt
Resultat: Ikke funnet
Hundefører:
 Celiuss, Malene
 Jakola, Camilla
 Johnsen, Vigdis
 Listøl, Wenche
 Halvari, Tonje K.
 Holm-Varsi, Karianne
 Barosen Mølmann, Hege
 Celiuss, Malene
 Jakola, Camilla
 Johnsen, Vigdis
 Listøl, Wenche
 Halvari, Tonje K.

NRH Aksjon: 164-2023
Sted: Hardanger
Beredskapsområde: Vest
Objekt: Savnet kvinne/jente
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
 Monsen, Tor
 Bøpple, Hanna
 Duesund, Henrik
 Olsen, Terje

NRH Aksjon: 165-2023
Sted: Saltvatnet
Beredskapsområde: Troms
Objekt: Person i vann, mann/ gutt
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
 Dahl, Janne
 Løvaas, Steinar

Bergesen, Margareth
 Vasseng, Rita Elisabeth
 Jørgensen, Sigrun Øverbø

NRH Aksjon: 166-2023
Sted: Son
Beredskapsområde: Øst
Objekt: Savnet kvinne/jente
Resultat: Kommet til rette
Hundefører:
 Dalby, Stine
 Jarnes, Kurt
 Stenhaug, Eirik
 Henriksen, Tommy
 Åsen, Aino Iren
 Feet, Else Helene

NRH Aksjon: 167-2023
Sted: Rondevatn
Beredskapsområde: Innlandet
Objekt: Savnet kvinne/jente
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
 Bærum, Kim Magnus
 Volden, Linn Hagberg

NRH Aksjon: 168-2023
Sted: Mysen
Beredskapsområde: Øst
Objekt: Savnet kvinne/jente
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
 Bele, Kent
 Aas, Jostein
 Hveem, Bente
 Eidem, Bendik
 Nathan, Einar
 Nilssen, Roar
 Nordahl, Lars
 Eskildsen, Mads
 Hagerup, Monica
 Iversen, Kirsti
 Nielsen, Monica
 Hansen, Øystein
 Henriksen, Tommy
 Johnsen, Charles
 Åsen, Aino Iren
 Øyås, Tom Egil
 Brodahl, Cathrine
 Bølstad, Stephen
 Sogn, Ann Kristin
 Tysnes, Odd Einar
 Tangen, Tom Kjetil
 Venner, Ann-Kristin
 Winger, Anneth Elise
 Jonassen, Trine Norill
 Olaussen, Karin Helene
 Prestrud, Kristin Wear
 Haugland, Tom Christian

03:2023

NRH Aksjon: 169-2023
Sted: Oslo
Beredskapsområde: Oslo
Objekt: Savnet kvinne/jente
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
 Bele, Kent
 Mebust, Stig
 Løken, Trude
 Nordahl, Lars
 Woie, Åshild
 Høst, Camilla
 Nielsen, Monica
 Haltnes, Rickard
 Hansen, Jim Olav
 Henriksen, Tommy
 Indrebø, Harald
 Lindeman, Ingunn
 Bølstad, Stephen
 Tysnes, Odd Einar
 Tangen, Tom Kjetil
 Hesthagen, Kristian
 Nesse, Anders Sten
 Venner, Ann-Kristin
 Skarland, Camilla Marie
 Johnsen, Charles

NRH Aksjon: 170-2023
Sted: Mo i Rana
Beredskapsområde: Nordland
Objekt: Savnet mann/ gutt
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
 Bjerknes, Tone
 Pedersen, Frank
 Tortenvik, Susanne
 Hansen, Bjørn Egil

NRH Aksjon: 171-2023
Sted: Vigra
Beredskapsområde: Møre og Romsdal
Objekt: Savnet mann/ gutt
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
 Bunes, Ronny
 Hegness, Brit
 Mork, Jan Arve
 Alfarnes, Anders
 Selliseth, Jan Morten
 Ødegaard, Stine Puck
 Furnes-Røsand, Kenneth

NRH Aksjon: 172-2023
Sted: Kvaløya
Beredskapsområde: Troms
Resultat: Ingen savnet
Hundefører:
 Solbakken, Hege
 Bengtsson, Susanne
 Barosen Mølmann, Hege

03:2023

NRH Aksjon: 173-2023
Sted: Tjuvholman/Hamar
Beredskapsområde: Innlandet
Objekt: Savnet mann/ gutt
Resultat: Funnet av dykker/brannvesen
Hundefører:
 Nordahl, Lars
 Haugsrud, Hilde
 Nielsen, Monica
 Sandhaug, Eline
 Hansen, Øystein
 Henriksen, Tommy
 Indrebø, Harald
 Feet, Else Helene
 Hjemseteren, Tom
 Skundberg, Bjarne
 Weydahl, Johan H.
 Bærum, Kim Magnus

NRH Aksjon: 174-2023
Sted: Alver
Beredskapsområde: Vest
Objekt: Savnet mann/ gutt
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
 Kryvi, Marthe
 Bøpple, Hanna
 Jordal, Thomas
 Vindenes, Laila
 Johansen, Torill
 Bårdsen, Cecilie
 Bentzen, Christine
 Kaldestad, Lars Rune
 Arnesen, Nils Oscar

NRH Aksjon: 175-2023
Sted: Namdalen
Beredskapsområde: Trøndelag
Objekt: Savnet kvinne/jente
Resultat: Funnet av HF Marit Furulund
Hundefører:
 Furulund, Marit
 Jørgensen, Jorg
 Østborg, Berit Sandnes

NRH Aksjon: 176-2023
Sted: Vefsnfjorden
Beredskapsområde: Nordland
Objekt: Savnet mann/ gutt
Resultat: Ikke funnet
Hundefører:
 Pedersen, Frank
 Tortenvik, Susanne

NRH Aksjon: 177-2023
Sted: Bymarka
Beredskapsområde: Trøndelag
Objekt: Savnet mann/ gutt
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
 Wangen, Anne
 Melby, Ingunn
 Skjefte, Frida
 Fjæran, Torunn
 Jørgensen, Jorg
 Leonhardsen, Eddy
 Bøe, Lill Hemmingsen

NRH Aksjon: 178-2023
Sted: Strand Fjellstue
Beredskapsområde: Innlandet
Objekt: Savnet kvinne/jente
Resultat: Kommet til rette
Hundefører:
 Leiros, Nina
 Teien, Trine
 Hjemseteren, Tom
 Volden, Linn Hagberg
 Selliseth, Jan Morten
 Kalrasten, Gunnar Johan

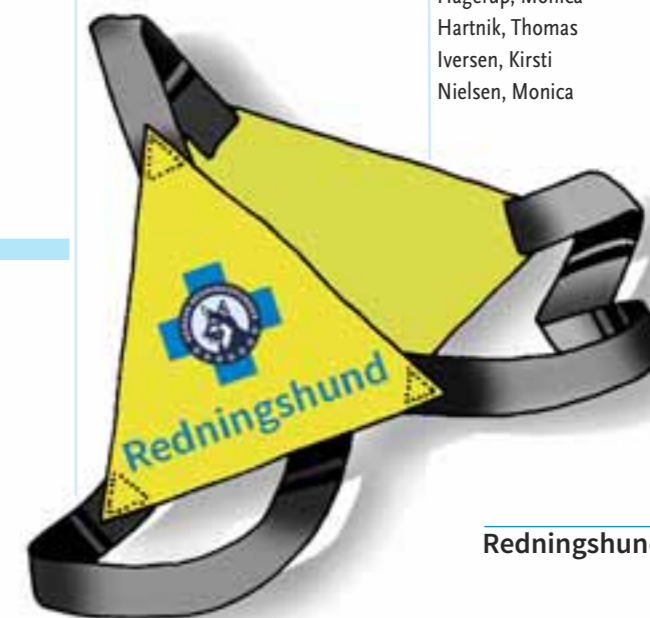
NRH Aksjon: 179-2023
Sted: Grindalsnibba, Geiranger
Beredskapsområde: Møre og Romsdal
Objekt: Savnet mann/ gutt
Resultat: Kommet til rette
Hundefører:
 Mork, Jan Arve
 Alfarnes, Anders
 Selliseth, Jan Morten
 Ressem, Else Marie Halse

NRH Aksjon: 180-2023
Sted: Fagernes
Beredskapsområde: Innlandet
Objekt: Savnet mann/ gutt
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
 Olsen, Terje
 Teien, Trine
 Hjemseteren, Tom
 Tørrissen, Ann-Kristin

NRH Aksjon: 181-2023
Sted: Heggedal, Asker
Beredskapsområde: Oslo
Objekt: Savnet kvinne/jente
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
 Espelin, Tone
 Bye, Siw-Malin
 Hagerup, Monica
 Nielsen, Monica
 Stenhaug, Eirik
 Hansen, Øystein
 Henriksen, Tommy
 Johnsen, Charles
 Wagner, Jan Erik
 Bommen, Hege Anita
 Tangen, Tom Kjetil
 Nesse, Anders Sten
 Winger, Anneth Elise
 Jonassen, Trine Norill
 Haugland, Tom Christian
 Bjørkli, Marius Bull-Tornøe
 Hveem, Bente
 Brodahl, Cathrine

NRH Aksjon: 182-2023
Sted: Moss
Beredskapsområde: Øst
Objekt: Savnet kvinne/jente
Resultat: Kommet til rette
Hundefører:
 Bele, Kent
 Nilssen, Roar
 Nordahl, Lars
 Hagerup, Monica
 Hartnik, Thomas
 Iversen, Kirsti
 Nielsen, Monica

Redningshunden

Stenhaug, Eirik
Wethal, Martine
Indrebø, Harald
Lindeman, Ingunn
Wagner, Jan Erik
Åsen, Aino Iren
Bergmann, Fredrik
Brodahl, Cathrine
Feet, Else Helene
Sogn, Ann Kristin
Tynes, Odd Einar
Venner, Ann-Kristin
Winger, Anneth Elise
Jonassen, Trine Norill
Olaussen, Karin Helene
Bjønness, Kirsten Plum
Bjørnstad, Nils Petter
Haltnes, Sandra Evensen
Hertzberg, Marianne Loraas
NRH Aksjon: 183-2023
Sted: Alversund brua, Nord Hordaland
Beredskapsområde: Vest
Objekt: Savnet mann/ gutt
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Vindenes, Laila
Bårdsen, Cecilie
Døving, Christian
Arnesen, Nils Oscar
Kaldestad, Lars Rune
NRH Aksjon: 184-2023
Sted: Visdal, Molde kommune
Beredskapsområde: Møre og Romsdal
Objekt: Savnet mann/ gutt
Resultat: Kommet til rette
Hundefører:
Roksvåg, Ina
Martinsen, Jim
Alfarnes, Anders
Gammelsæter, Pia
Leonhardsen, Eddy
Stokkeland, Anders
Selliseth, Jan Morten
NRH Aksjon: 185-2023
Sted: Inderøy
Beredskapsområde: Trøndelag
Objekt: Savnet mann/ gutt
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Næss, Willy
Skjefte, Fride
Jørgensen, Jorg
Larsen, Kenneth Krog
Østborg, Berit Sandnes

Redningshunden

NRH Aksjon: 186-2023
Sted: Halne Fjellstove, Hardangervidda
Beredskapsområde: Vest
Objekt: Savnet mann/ gutt
Resultat: Funnet av andre turgåere
Hundefører:
Duesund, Henrik
Johansen, Torill

NRH Aksjon: 187-2023
Sted: Smalfjirdvann
Beredskapsområde: Finnmark
Objekt: SEAO mann/ gutt
Resultat: Funnet av HF Camilla Jakola
Hundefører:
Jakola, Camilla
Johnsen, Vigdis
Halvari, Tonje K.

NRH Aksjon: 188-2023
Sted: Nesseby
Beredskapsområde: Finnmark
Objekt: SEAO mann/ gutt
Resultat: Funnet av HF Vigdis Johnsen
Hundefører:
Johnsen, Vigdis
Halvari, Tonje K.

NRH Aksjon: 189-2023
Sted: Navarsvannet, Vadsø
Beredskapsområde: Finnmark
Objekt: Savnet mann/ gutt
Resultat: Funnet av dykker, brannvesen
Hundefører:
Jakola, Camilla
Johnsen, Vigdis
Halvari, Tonje K.
Holm-Varsi, Karianne

NRH Aksjon: 190-2023
Sted: Oslo
Beredskapsområde: Oslo
Objekt: Savnet kvinne/jente
Resultat: Kommet til rette
Hundefører:
Vik, Toril
Bye, Siw-Malin
Eskildsen, Mads
Nielsen, Monica
Indrebø, Harald
Jensen, Siri Moe
Johnsen, Charles
Wagner, Jan Erik
Feet, Else Helene
Tynes, Odd Einar
Tangen, Tom Kjetil
Venner, Ann-Kristin
Jonassen, Trine Norill
Hertzberg, Marianne Loraas
Bjørkli, Marius Bull-Tornøe

NRH Aksjon: 191-2023
Sted: Rondgard, Otta
Beredskapsområde: Innlandet
Objekt: Savnet mann/ gutt
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Nyhagen, Kamilla
Volden, Linn Hagberg
Selliseth, Jan Morten

NRH Aksjon: 192-2023
Sted: Sandnessjøen
Beredskapsområde: Nordland
Objekt: Savnet kvinne/jente
Resultat: Kommet til rette
Hundefører:
Wiik, Natasha
Tortenvik, Susanne
Hansen, Bjørn Egil

NRH Aksjon: 193-2023
Sted: Fjaler - Nautsundet
Beredskapsområde: Vest
Objekt: Person i vann, mann/ gutt
Resultat: Kommet til rette
Hundefører:
Ullaland, Trude
Sæterdal, Helene H.
Pettersen, Vegard Hildeskor

NRH Aksjon: 194-2023
Sted: LitleSotra
Beredskapsområde: Vest
Objekt: Savnet kvinne/jente
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Eide, Sissel
Kjelland, Runa
Larsen, Lisbeth
Johansen, Torill
Bårdsen, Cecilie
Alendal, Gro Merete
Jørgensen, Henning
Sæterdal, Helene H.
Moberg, Sigurd Roald

NRH Aksjon: 195-2023
Sted: Setesdal
Beredskapsområde: Agder
Objekt: Savnet kvinne/jente
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Bjørnarå, Bjørgulv

NRH Aksjon: 196-2023
Sted: Snøhetta
Beredskapsområde: Innlandet
Objekt: Savnet mann/ gutt
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Martinsen, Jim
Erlien, Lillian

Hjemsæteren, Tom
Bærum, Kim Magnus

NRH Aksjon: 197-2023
Sted: Målselv -Øverbygd
Beredskapsområde: Troms
Objekt: Savnet kvinne/jente
Resultat: Ikke funnet
Hundefører:
Andreasen, Maja
Jakola, Camilla
Solbakken, Hege
Andreassen, Arne
Bergesen, Margareth
Johnsen, Heidi Regine
Kristoffersen, Inger Anne
Jørgensen, Sigrun Øverbø
Lia, Solveig
Madsen, Mona
Storås, Vemund
Bruvoll, Ann Berit
Bengtsson, Susanne

NRH Aksjon: 198-2023
Sted: Bergen/ Svarthamremyra
Beredskapsområde: Vest
Objekt: Savnet kvinne/jente
Resultat: Ikke funnet
Hundefører:
Böpple, Hanna
Larsen, Lisbeth
Listøl, Wenche
Bårdsen, Cecilie
Bentzen, Christine
Døving, Christian
Jørgensen, Henning
Kaldestad, Lars Rune
Ankervold, Bente Aas Haugland
Johansen, Torill
Ludvigsen, Lisbeth
Rougne, Harald

NRH Aksjon: 199-2023
Sted: Asker
Beredskapsområde: Øst
Objekt: Savnet kvinne/jente
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Nilssen, Roar
Nordahl, Lars
Bye, Siw-Malin
Hagerup, Monica
Nielsen, Monica
Hansen, Øystein
Henriksen, Tommy
Feet, Else Helene
Tynes, Odd Einar
Tangen, Tom Kjetil
Kristiansen, Ole-Jan
Winger, Anneth Elise
Jonassen, Trine Norill
Bjørkli, Marius Bull-Tornøe

03:2023

NRH Aksjon: 200-2023
Sted: Skaun/ Børsa
Beredskapsområde: Trøndelag
Objekt: Savnet kvinne/jente
Resultat: Kommet til rette
Hundefører:
Wangen, Anne
Martinsen, Jim
Fjæran, Torunn
Jørgensen, Jorg
Leonhardsen, Eddy

NRH Aksjon: 201-2023
Sted: Kristiansund
Beredskapsområde: Møre og Romsdal
Objekt: Savnet mann/ gutt
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Alfarnes, Anders
Nordhaug, Merete
Gammelsæter, Pia
Leonhardsen, Eddy
Stokkeland, Anders

NRH Aksjon: 202-2023
Sted: Nesodden
Beredskapsområde: Øst
Objekt: Savnet mann/ gutt
Resultat: Kommet til rette
Hundefører:
Vik, Toril
Henriksen, Tommy
Haugland, Tom Christian
Bele, Kent
Nielsen, Monica
Wagner, Jan Erik

NRH Aksjon: 203-2023
Sted: Karmøy
Beredskapsområde: Vest
Objekt: Savnet mann/ gutt
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Ankervold, Bente Aas Haugland

NRH Aksjon: 204-2023
Sted: Sikkilsdalen
Beredskapsområde: Innlandet
Objekt: Savnet mann/ gutt
Resultat: Kommet til rette
Hundefører:
Furulund, Marit
Nielsen, Monica

NRH Aksjon: 205-2023
Sted: Kvanndalshøgdi
Beredskapsområde: Vest
Objekt: Savnet 2 personer
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Døving, Christian
Wiersen, Frode Åbø

03:2023

NRH Aksjon: 206-2023
Sted: Voss
Beredskapsområde: Vest
Objekt: Savnet 2 personer
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Eide, Sissel
Lid, Nils Rune
Duesund, Henrik
Ludvigsen, Lisbeth
Arnesen, Nils Oscar
Ankervold, Bente Aas Haugland

NRH Aksjon: 207-2023
Sted: Myrdal / Ulvik
Beredskapsområde: Vest
Objekt: Savnet 2 personer
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Duesund, Henrik
Ludvigsen, Lisbeth

NRH Aksjon: 208-2023
Sted: Lyngen - Øyer
Beredskapsområde: Innlandet
Objekt: Savnet kvinne/jente
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Holm, Arve
Leiros, Nina
Engen, Celina
Nordahl, Lars
Bjørdal, Siri
Eskildsen, Mads
Haugsrud, Hilde
Nielsen, Monica
Sandhaug, Eline
Bølstad, Stephen
Skundberg, Bjarne
Bærum, Kim Magnus
Rommen, Geir Andre
Venner, Ann-Kristin
Sørbotten, Tuva Garbom
Lillevold, Amalie Sorthe
Sørlie, Hege Johanne Kaasbøll

NRH Aksjon: 209-2023
Sted: Inderøya-Ytterøya
Beredskapsområde: Trøndelag
Objekt: Person i vann, mann/ gutt
Resultat: Ikke funnet
Hundefører:
Næss, Willy
Fjæran, Torunn
Larsen, Kenneth Krog
Bøe, Lill Hemmingsen
Østborg, Berit Sandnes

NRH Aksjon: 210-2023
Sted: Skjevlingvågen, Tinvoll
Beredskapsområde: Møre og Romsdal
Objekt: Person i vann
Resultat: Ingen savnet
Hundefører:
Hjemsæteren, Tom
Bunes, Ronny
Roksvåg, Ina
Martinsen, Jim
Mork, Jan Arve
Alfarnes, Anders
Nordhaug, Merete
Leonhardsen, Eddy
Stokkeland, Anders
Fediuk, Mona Christin
Ødegaard, Stine Puck

NRH Aksjon: 211-2023
Sted: Ålesund
Beredskapsområde: Møre og Romsdal
Objekt: Savnet kvinne/jente
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Hjemsæteren, Tom
Bunes, Ronny
Hatlehol, Roy
Mork, Jan Arve
Stokkeland, Anders
Fediuk, Mona Christin
Selliseth, Jan Morten
Ødegaard, Stine Puck
Lillevold, Amalie Sorthe

NRH Aksjon: 212-2023
Sted: Lamberseter
Beredskapsområde: Oslo
Objekt: Savnet mann/ gutt
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Vik, Toril
Marstein, Per
Nilssen, Roar
Hogstad, Ingvild
Nielsen, Monica
Hansen, Øystein
Henriksen, Tommy
Lindeman, Ingunn
Feet, Else Helene
Holmen, Eline Ganer
Venner, Ann-Kristin
Winger, Anneth Elise
Bjønness, Nils-Jørgen
Bjørkli, Marius Bull-Tornøe
Sørlie, Hege Johanne Kaasbøll
Svarstad, Ingvild
Tronrud, Henriette

NRH Aksjon: 217-2023
Sted: Gloppen Leristølen
Beredskapsområde: Vest
Objekt: Savnet mann/ gutt
Resultat: Funnet av andre
Hundefører:
Stien, Tone
Nathan, Einar
Ullaland, Trude
Sæterdal, Helene H.
Pettersen, Vegard Hildeskor

Redningshunden

21

NRH Aksjon: 218-2023
Sted: **Store Blåmann, Kvaløya**
Beredskapsområde: **Troms**
Objekt: **Savnet kvinne/jente**
Resultat: **Kommet til rette**
Hundefører:
Hanssen, Trine
Barosen Mølmann, Hege

NRH Aksjon: 219-2023
Sted: **Naustdal**
Beredskapsområde: **Vest**
Objekt: **Savnet mann/ gutt**
Resultat: **Kommet til rette**
Hundefører:
Horstad, Andrea
Ullaland, Trude

NRH Aksjon: 220-2023
Sted: **Litleskog, Askøy**
Beredskapsområde: **Vest**
Objekt: **Savnet mann/ gutt**
Resultat: **Funnet av andre**

Hundefører:
Larsen, Lisbeth
Matland, Anette
Johansen, Torill
Bårdsen, Cecilie
Alendal, Gro Merete
Arnesen, Nils Oscar
Moberg, Sigurd Roald

NRH Aksjon: 221-2023
Sted: **Steinkjer - Beistad**
Beredskapsområde: **Trøndelag**
Objekt: **Savnet kvinne/jente**
Resultat: **Funnet av andre**
Hundefører:
Fjæran, Torunn
Larsen, Kenneth Krog
Sørbotten, Tuva Garbom
Østborg, Berit Sandnes

NRH Aksjon: 222-2023
Sted: **Tuvatoppen, Fauske**
Beredskapsområde: **Nordland**
Objekt: **Savnet kvinne/jente**
Resultat: **Funnet av andre**
Hundefører:
Haukenes, Nina Vinje

NRH Aksjon: 223-2023
Sted: **Stovnerlia**
Beredskapsområde: **Oslo**
Objekt: **Savnet mann/ gutt**
Resultat: **Funnet av andre**
Hundefører:
Lysne, Berit
Løken, Trude
Nielsen, Monica
Wethal, Martine

Hansen, Øystein
Indrebø, Harald
Schulstad, Sonni
Bergmann, Fredrik
Svarstad, Ingvild
Thømt, Margrethe
Bommen, Hege Anita
Venner, Ann-Kristin
Prestrud, Kristin Wear
Bjønness, Nils-Jørgen
Skarland, Camilla Marie
Halvorsen, Silje-Mari

NRH Aksjon: 224-2023
Sted: **Hedalen**
Beredskapsområde: **Innlandet**
Objekt: **Savnet kvinne/jente**
Resultat: **Kommet til rette**
Hundefører:
Engen, Celina
Halvorsen, Silje-Mari
Kalrasten, Gunnar Johan

NRH Aksjon: 225-2023
Sted: **Haugabreen**
Beredskapsområde: **Vest**
Objekt: **Savnet mann/ gutt**
Resultat: **Funnet av HF Nils Rune Lid**
Hundefører:
Lid, Nils Rune
Ullaland, Trude
Pettersen, Vegard Hildeskor
Gjerde, Tomas

NRH Aksjon: 226-2023
Sted: **Harstad**
Beredskapsområde: **Troms**
Objekt: **Savnet kvinne/jente**
Resultat: **Funnet av Brannvesen**
Hundefører:
Madsen, Mona
Gaska, Sissel
Knutsen, Ståle
Jørgensen, Sigrun Øverbø

NRH Aksjon: 227-2023
Sted: **Kristiansand**
Beredskapsområde: **Agder**
Objekt: **Savnet mann/ gutt**
Resultat: **Kommet til rette**
Hundefører:
Jensen, Elin
Skagen, Svein
Hagane, Anette
Hårde, André
Rasch, Sunniva
Hagmansen, Susann
Tvedt, Tina Helen

NRH Aksjon: 228-2023
Sted: **Hovin, Tinn kommune**
Beredskapsområde: **Sør - Øst**
Objekt: **Savnet mann/ gutt**
Resultat: **Kommet til rette**
Hundefører:
Fogstad, Kjell-Erik

NRH Aksjon: 229-2023
Sted: **Sandefjord**
Beredskapsområde: **Sør - Øst**
Objekt: **Savnet mann/ gutt**
Resultat: **Kommet til rette**

Hundefører:
Engen, Celina
Løken, Trude
Askerød, Erik
Hagane, Anette
Dammerud, Monica
Stuveseth, Frida
Tvedt, Tina Helen
Gjevestad, Susanne
Hesthagen, Kristian
Lønn, Brita Bergan
Roholdt, Kristoffer
Johansen, Svein-Erik
Wiersen, Frode Åbø

NRH Aksjon: 230-2023

Sted: **Scandic, Hamar**

Beredskapsområde: **Innlandet**
Objekt: **Savnet mann/ gutt**
Resultat: **Kommet til rette**

Hundefører:
Nilssen, Roar
Furulund, Marit
Gjedtjernet, Jo
Haugsrud, Hilde
Nielsen, Monica
Wethal, Martine
Hansen, Øystein
Bergmann, Fredrik
Skundberg, Bjarne
Brendlækken, Lorang
Volden, Linn Hagberg
Halvorsen, Silje-Mari
Barstad, Aud Ingebjørg
Gjedtjernet, Thea Marie

NRH Aksjon: 231-2023
Sted: **Øverbygd**
Beredskapsområde: **Troms**
Objekt: **SEAO kvinne/jente**
Resultat: **Ikke funnet**
Hundefører:
Lia, Solveig
Hanssen, Trine
Andreassen, Arne
Løvaas, Steinar
Bergesen, Margareth
Birkelund, Øistein

Barosen Mølmann, Hege
Jørgensen, Sigrun Øverbø

NRH Aksjon: 232-2023
Sted: **Svelvik**
Beredskapsområde: **Sør - Øst**
Objekt: **Savnet mann/ gutt**
Resultat: **Funnet av andre**

Hundefører:
Holm, Sindre
Lysne, Berit
Engen, Celina
Espelin, Tone
Løken, Trude
Askerød, Erik
Gruer, Halldis
Faugstad, Inger
Stuveseth, Frida
Bølstad, Stephen
Bommen, Hege Anita
Gjevestad, Susanne
Mathisen, Nathalie
Hesthagen, Kristian
Lønn, Brita Bergan
Wiersen, Frode Åbø
Skarland, Camilla Marie
Bjørkli, Marius Bull-Tornøe

NRH Aksjon: 233-2023

Sted: **Tustna**

Beredskapsområde: **Møre og Romsdal**
Objekt: **Savnet 2 personer**
Resultat: **Funnet av HF E. Leonhardsen**
Hundefører:
Leonhardsen, Eddy

NRH Aksjon: 234-2023
Sted: **Beisfjord**

Beredskapsområde: **Troms**
Objekt: **Savnet kvinne/jente**
Resultat: **Funnet av andre**
Hundefører:
Gaska, Sissel
Nicolaysen, Tore
Bruvoll, Ann Berit

NRH Aksjon: 235-2023
Sted: **Vistdalen**

Beredskapsområde: **Møre og Romsdal**
Objekt: **Ekstremvær, flom osv**
Resultat: **Ingen savnet**
Hundefører:
Mork, Jan Arve
Alfarnes, Anders

NRH Aksjon: 236-2023
Sted: **Vistdalen**
Beredskapsområde: **Møre og Romsdal**
Objekt: **Ekstremvær, flom osv**
Resultat: **Ingen savnet**
Hundefører:
Jørgensen, Jorg

03:2023

NRH Aksjon: 237-2023
Sted: **Hadeland**
Beredskapsområde: **Innlandet**
Objekt: **Savnet mann/ gutt**
Resultat: **Funnet av andre**
Hundefører:
Leiros, Nina
Marstein, Per
Wethal, Martine
Hansen, Øystein
Hagmansen, Susann
Hjemseteren, Tom
Kalrasten, Gunnar Johan

NRH Aksjon: 238-2023
Sted: **Røyksundkanalen, Bømlo**
Beredskapsområde: **Sør - Vest**
Objekt: **Savnet kvinne/jente**
Resultat: **Funnet av andre**
Hundefører:
Nicolaisen, Hilde
Risa, Stine Støldal

NRH Aksjon: 239-2023
Sted: **Kjølsdalen, Nordfjord**
Beredskapsområde: **Vest**
Objekt: **Savnet mann/ gutt**
Resultat: **Funnet av HF Harald Indrebø**

Hundefører:
Stien, Tone
Ullaland, Trude
Indrebø, Harald
Nordhaug, Merete
Carlsson, Vibecke
Engetrøen, Per Gunnar
Furnes-Røsand, Kenneth
Lillevold, Amalie Sorthe
Christoffersen, Leif-Andre
Pettersen, Vegard Hildeskor

NRH Aksjon: 240-2023
Sted: **Levangskaret**
Beredskapsområde: **Nordland**
Objekt: **Savnet mann/ gutt**
Resultat: **Funnet av andre**
Hundefører:
Pedersen, Frank
Tortenvik, Susanne
Hansen, Bjørn Egil

NRH Aksjon: 241-2023
Sted: **Ask på Askøy**
Beredskapsområde: **Vest**
Objekt: **Savnet mann/ gutt**
Resultat: **Funnet av andre**
Hundefører:
Bøpple, Hanna
Jordal, Thomas
Duesund, Henrik
Matland, Anette
Vindenes, Laila

03:2023

Johansen, Torill
Alendal, Gro Merete

NRH Aksjon: 242-2023
Sted: **Sokndal**
Beredskapsområde: **Trøndelag**
Objekt: **Savnet kvinne/jente**
Resultat: **Funnet av andre**
Hundefører:
Melby, Ingunn
Larsen, Monika
Skjefte, Fride
Fjæran, Torunn
Jørgensen, Jorg
Andersen, Ane Dille
Dille, Anne Kathrine
Larsen, Kenneth Krog

NRH Aksjon: 243-2023
Sted: **Årvoll, Oslo**
Beredskapsområde: **Oslo**
Objekt: **Savnet kvinne/jente**
Resultat: **Kommet til rette**

Hundefører:
Bele, Kent
Gillebo, Ida
Løken, Trude
Nathan, Einar
Nilssen, Roar
Woie, Åshild
Eskildsen, Mads
Hagerup, Monica
Hogstad, Ingvild
Nielsen, Monica
Stenhaug, Eirik
Haltnes, Rickard
Hansen, Øystein
Lindeman, Ingunn
Brodahl, Cathrine
Hagmansen, Susann
Thømt, Margrethe
Halvorsen, Silje-Mari
Einemo-Eriksen, Ingvild
Finsbråten, Susan Jane
Skarland, Camilla Marie

NRH Aksjon: 244-2023
Sted: **Tønsberg**
Beredskapsområde: **Sør - Øst**
Objekt: **Savnet mann/ gutt**
Resultat: **Funnet av andre**
Hundefører:
Fogstad, Kjell-Erik

NRH Aksjon: 245-2023
Sted: **Østensjøvatnet, Oslo**
Beredskapsområde: **Oslo**
Objekt: **Savnet mann/ gutt**
Resultat: **Kommet til rette**
Hundefører:
Eeg, Jon
Hveem, Bente

Lysne, Berit
Eidem, Bendik
Løken, Trude
Nilssen, Roar
Hogstad, Ingvild
Nielsen, Monica
Wethal, Martine
Hansen, Øystein
Bergmann, Fredrik
Myrland, Per-Erik
Thømt, Margrethe
Venner, Ann-Kristin
Hagmansen, May-Britt
Winger, Anneth Elise
Halvorsen, Silje-Mari
Haltnes, Sandra Evensen
Skarland, Camilla Marie
Bjørkli, Marius Bull-Tornøe
Dalby, Stine

NRH Aksjon: 246-2023
Sted: **Finnvola**
Beredskapsområde: **Trøndelag**
Objekt: **Savnet kvinne/jente**
Resultat: **Funnet av andre**
Hundefører:
Steen, Frode
Melby, Ingunn
Skjefte, Fride
Fjæran, Torunn
Sørbotten, Tuva Garbom

NRH Aksjon: 247-2023
Sted: **Dravladalsvatnet**
Beredskapsområde: **Vest**
Objekt: **Savnet mann/ gutt**
Resultat: **Funnet av andre**
Hundefører:
Kryvi, Marthe
Larsen, Lisbeth
Matland, Anette
Jørgensen, Henning
Kaldestad, Lars Rune

NRH Aksjon: 248-2023
Sted: **Hegra**
Beredskapsområde: **Trøndelag**
Objekt: **Savnet mann/ gutt**
Resultat: **Funnet av andre**

Hundefører:
Raaen, Heidi
Steen, Frode
Melby, Ingunn
Larsen, Monika
Skjefte, Fride
Fjæran, Torunn
Leonhardsen, Eddy
Dille, Anne Kathrine
Larsen, Kenneth Krog
Sørbotten, Tuva Garbom
Anderson, Dag
Bøe, Liv Marit

Erlien, Lillian
Larsen, Kenneth Krog
Sørbotten, Tuva Garbom
Næss, Willy

NRH Aksjon: 249-2023
Sted: **Sognefjellet**
Beredskapsområde: **Innlandet**
Objekt: **Savnet 3 personer**
Resultat: **Kommet til rette**
Hundefører:
Horstad, Andrea
Mastad, Hans Jørgen
Pettersen, Vegard Hildeskor

NRH Aksjon: 250-2023
Sted: **Vassbygdi/ Aurland**
Beredskapsområde: **Vest**
Objekt: **Person i vann, kvinne/jente**
Resultat: **Funnet av andre**

Hundefører:
Kryvi, Marthe
Horstad, Andrea
Johansen, Torill
Jørgensen, Jorg
Nicolaysen, Tore
Bentzen, Christine
Arnesen, Nils Oscar
Hesthagen, Kristian
Kaldestad, Lars Rune
Wiersen, Frode Åbø
Pettersen, Vegard Hildeskor

NRH Aksjon: 251-2023
Sted: **Bjerkvik**
Beredskapsområde: **Troms**
Objekt: **Savnet kvinne/jente**
Resultat: **Kommet til rette**
Hundefører:
Madsen, Mona
Gaska, Sissel
Alsand, Wenche
Knutsen, Ståle
Listøl, Wenche

NRH Aksjon: 248-2023
Sted: **Hegra**
Beredskapsområde: **Trøndelag**
Objekt: **Savnet mann/ gutt**
Resultat: **Funnet av andre**

NRH Aksjon: 252-2023
Sted: **Rong**
Beredskapsområde: **Vest**
Objekt: **Savnet mann/ gutt**
Resultat: **Funnet av andre**
Hundefører:
Jordal, Thomas
Vindenes, Laila
Døving, Christian
Alendal, Gro Merete
Moberg, Sigurd Roald
Arnesen, Nils Oscar

Redningshunden

NRH Aksjon: 253-2023
 Sted: Åstdalen
 Beredskapsområde: Innlandet
 Objekt: Savnet mann/ gutt
 Resultat: Funnet av andre
 Hundefører:
 Holm, Arve
 Furulund, Marit
 Nielsen, Monica
 Sandhaug, Eline
 Hansen, Øystein
 Kingswick, Helge
 Bølstad, Stephen
 Hjemseteren, Tom
 Paulsen, Angelica
 Skundberg, Bjarne
 Brendløy, Lorang
 Skotheim, Karen Sofie
 Haugsrud, Hilde

NRH Aksjon: 254-2023
 Sted: Spjotvatn
 Beredskapsområde: Sør - Øst
 Objekt: Savnet kvinne/jente
 Resultat: Kommet til rette
 Hundefører:
 Jensen, Elin
 Løken, Trude
 Skagen, Svein
 Heddeslid, Tone
 Haltnes, Rickard
 Tvedt, Tina Helen
 Mathisen, Nathalie
 Norschau, Eline R.

NRH Aksjon: 255-2023
 Sted: Ramfløya, Senja, S av Finnsnes
 Beredskapsområde: Troms
 Objekt: Savnet mann/ gutt
 Resultat: Kommet til rette
 Hundefører:
 Andreassen, Arne
 Løvaas, Steinar
 Bergesen, Margareth
 Jørgensen, Sigrun Øverbø

NRH Aksjon: 256-2023
 Sted: Gursken
 Beredskapsområde: Møre og Romsdal
 Objekt: Savnet mann/ gutt
 Resultat: Kommet til rette
 Hundefører:
 Bunes, Ronny
 Carlsson, Vibecke
 Fediuk, Mona Christin
 Engstrøm, Per Gunnar
 Ressem, Else Marie Halse

NRH Aksjon: 257-2023
 Sted: Hørg
 Beredskapsområde: Trøndelag
 Objekt: Savnet mann/ gutt
 Resultat: Funnet av andre
 Hundefører:
 Anderson, Dag
 Melby, Ingunn
 Larsen, Monika
 Erlien, Lillian
 Fjæran, Torunn
 Jørgensen, Jorg
 Kristiansen, Stian
 Andersen, Ane Dille
 Dille, Anne Kathrine
 Larsen, Kenneth Krog
 NRH Aksjon: 258-2023
 Sted: Galdhøpiggen
 Beredskapsområde: Innlandet
 Objekt: Savnet 2 personer
 Resultat: Kommet til rette
 Hundefører:
 Skår, Knut
 Horstad, Andrea
 Nyhagen, Kamilla

NRH Aksjon: 259-2023
 Sted: Kristiansund, Frei
 Beredskapsområde:
 Møre og Romsdal
 Objekt: Savnet mann/ gutt
 Resultat: Kommet til rette
 Hundefører:
 Nordhaug, Merete
 Christoffersen, Leif-Andre

NRH Aksjon: 260-2023
 Sted: Leknes
 Beredskapsområde:
 Troms
 Objekt:
 Savnet kvinne/jente
 Resultat: Funnet av andre
 Hundefører:
 Arntzen, Arne
 Berntsen, Sofie
 Weydahl, Johan H.
 Åkerøy, Åse E.
 Torbjørnsen, Kaja

NRH Aksjon: 261-2023
 Sted: Mjøsa
 Beredskapsområde: Innlandet
 Objekt: Savnet mann/ gutt
 Resultat: Funnet av andre
 Hundefører:
 Marstein, Per
 Rasch, Sunniva
 Nielsen, Monica
 Brendløy, Lorang

NRH Aksjon: 262-2023
 Sted: Ringsakerfjellet - Spjeldssjøen
 Beredskapsområde: Innlandet
 Objekt: Savnet mann/ gutt
 Resultat: Funnet av andre
 Hundefører:
 Marstein, Per
 Furulund, Marit
 Nielsen, Monica
 Skundberg, Bjarne

NRH Aksjon: 263-2023
 Sted: Nøtterøy
 Beredskapsområde: Sør - Øst
 Objekt: Savnet kvinne/jente
 Resultat: Funnet av andre
 Hundefører:
 Løken, Trude
 Askerød, Erik
 Faugstad, Inger
 Heddeslid, Tone
 Holtan, Kenneth
 Rattfelt, Anette
 Gjevstad, Susanne
 Wiersen, Frode Åbø

NRH Aksjon: 264-2023
 Sted: Bekkjevatt
 Beredskapsområde: Vest
 Objekt: Savnet mann/ gutt
 Resultat: Funnet av andre
 Hundefører:
 Stien, Tone
 Lid, Nils Rune
 Horstad, Andrea
 Ullaland, Trude

Retningsbestemmelse av spor. Funn etter systematiske registreringer på HKESN 2023

Bjørn Tore Olsrud og Halvor Aas

1 Innledning

Under hovedkurs etter-søknings Sør-Norge 2023 ble det på fordypningslaget fokusert på retningsbestemmelse av spor. Instruktører på laget var Bjørn Tore Olsrud og Halvor Aas.

Deltakerne registrerte gjennom hele uken detaljer om sporene, herunder om hunden valgte riktig eller feil spor.

Samlet ble det gjennom uken gjort 115 registreringer. All rapportering er gjort av deltakerne selv. Det innebærer en mulig feilkilde, men det totale antallet registreringer er likevel så stort at vi mener dataene gir et interessant bilde. Vi takker deltakerne på fordypningslaget for bistand til den omfattende registreringen som ble gjort i løpet av uken.

2. Bakgrunn

Retningsbestemmelse av et spor er vesentlig for at sporet skal lede ekipasjen i riktig retning. Det er gjort noe forskning på området, men ikke veldig omfattende så vidt vi kjenner til. Et av forskningsarbeidene er utført i Norge av Thesen, Steen og Døving¹. På Statens Hundskola i Sollefteå har Eric Wilson gjort en studie i samarbeid med Steen. Resultatene er omtalt i Wilsons bok fra 2023².

Arbeidet til Thesen m.fl. tilsier at spor kan deles i tre faser: sporopp-søk, retningsbestemmelse og sporingen. Videre tilsier resultatene i dette arbeidet at neseaktiviteten til hunden er mer intens i fasen som innebærer retningsbestemmelse enn i de to andre fasene.

3. Hypotese

Gitt resultatene til Thesen m.fl. om økt neseaktivitet, sammenholdt med egne erfaringer, har vi to hypoteser.

For det første antar vi at retningsbestemmelse er en ferdighet som er delvis innlært, og som hunden vil forbedre ved trening.

For det andre antar vi at det er mulig å hjelpe hunden. Fordi retningsbestemmelse krever intensivt nesebruk, må hunden endre atferd ved retningsbestemmelse. Vi ønsket å se om bruk av næring ville gi økt intensitet og igjen føre til flere riktige valg.

4. Metode

Aller først i løpet av uken fikk alle ekipasjene ett kort spor i ukjent retning. Sporene gikk i ukjent retning for hundefører, og hunden ble ført vinkelrett frem til sporet. Sporene var markert med sporflagg. Ikke alle hunder var vant til sporflagg, og denne «gjenstanden» virket tydelig forstyrrende på et par av hundene.

Gjennom resten av uken gikk

Glad hund - bedre kvardag
 -forebygg med Optima pH4

Optima pH4 til forebygging og pleie

- pH4 Hudvask for dyr/shampo til hundevask, også god ved kløe
- pH4 Hudspray for dyr / Gel for ein mjuk og lettstelt pels, og god mot kløe/hudplager

Prøv også Optima pH4 Ørerens, Forhudrens og Mage som forebygging og ved slike plager.

Alle Optima pH produktene er utan parfyme og er skånsame for hunden, deg og miljøet!

Optima Produkter AS
 5600 Norheimsund, TR. 56 56 46 10
 www.optima-ph.no

03:2023

Redningshunden

Redningshunden

Tallene fra hele uken viser ikke tydelig tendens til at hundene oftere velger feil når sporene blir eldre, slik det kunne se ut i forsøkene på Statens Hundskola. I tråd med de forsøkene, synes det imidlertid å være en tendens til at hundene trenger flere fotavtrykk for å bestemme retningen når sporene blir eldre. Våre tall inkluderer spor som er gått etter at hundene har trent nokså intensivt på spor over flere dager, slik at suksessraten også kan være påvirket av treningen.

Tabell 1: Registreringer gjennom uken, og fordelt på vegetasjon

	Totalt	Riktig retning	Feil retning	% riktig	Andel spor m/ hjelp i %
Totalt	112	89	23	79,46	
Dag 1	35	20	15	57,14	0
Dag 2	37	33	4	89,19	
Dag 3-5	40	35	5	87,50	
Høy vegetasjon					
Totalt	39	26	13	66,67	
Dag 1	17	8	9	47,06	0
Dag 2	6	5	1	83,33	50
Dag 3-5	16	13	3	81,25	50
Lav vegetasjon					
Totalt	69	59	10	85,51	
Dag 1	13	8	5	61,54	0
Dag 2	31	28	3	90,32	50
Dag 3-5	24	22	2	91,67	58

Tabell 2: Registreringer fordelt på sporets alder

Alder	Totalt	Riktig retning	Feil retning	% riktig
0-30 min	27	24	3	88,89
30-60 min	42	33	9	78,57
60-90 min	24	17	7	70,83
90-120 min	8	5	3	62,50
3 timer	2	2	0	100,00
4 timer	5	5	0	100,00
5 timer	4	3	1	75,00

ekvipasjene spor lagt av hundefører og av andre, og med kjent og ukjent retning.

I noen tilfeller strødde hundefører noen få og små godbiter i et lite område der hunden startet sporing. Dette er registrert som «hjelp» til hunden.

Det er gått spor av forskjellig lengde, men i all hovedsak relativt korte spor. Sporene har vært lagt i forskjellig type terreng/underlag. 3 Hovedsakelige funn

I den aller første oppgaven valgte 75% av hundene riktig retning på sporet. Disse sporene var lagt i terreng med relativt kort vegetasjon,

og var 30-60 minutter gamle. Tidlig i uken viste flere hunder problemer med å velge riktig retning i høy vegetasjon og relativt ferske spor.

I tabell 1 er en oppstilling av alle registreringer. I tillegg er det registrert noen spor på grus, der det ble valgt riktig retning i samtlige.

5. Drøfting

Forsøkene på Statens Hundskola, referert i boken til Wilsson, tyder på at det hunden bruker til retningsbestemmelse er luktstoffenes flyktighet, og dermed forskjellene på luktbildet mellom fotsporene. I avtrykket som er satt først, vil

flyktige stoffer ha forsvunnet mer enn i det neste.

Forsøkene Wilsson gjennomførte viser videre at hundene ikke klarer å retningsbestemme et sammenhengende spor; hunden er avhengig av at det er separate fotavtrykk for å bestemme retningen. På bakgrunn av forsøkene under HKESN har vi en hypotese om at høy vegetasjon kan føre til at hunden oppfatter en sammenhengende ferts gate i sporet, som den dermed ikke klarer å følge.

Det er grunn til å anta at a) denne effekten er sterkere ved ferske spor og b) en hund som sporer dypt, og utreder hvert fotspor, enklere vil finne retningen enn en hund som velger å følge ferten høyere opp i vegetasjonen.

Hundene hadde som forventet varierende interesse for næringen i sporet og for et par av hundene betydde sporet enn næringen som ble lagt ut. De hadde liten eller ingen interesse for næringen og vi fikk ikke i gang ønsket frekvens på nesearbeidet.

40 av sporene ble lagt med næring i starten og i 35 av tilfellen valgte hundene riktig retning (treffprosent på 87,5%). De 5 sporene hvor det ble valgt feil, var alle gått av de hundene som viste ingen eller liten interesse for næringen som var lagt ut.

Disse hundene jobbet vi med siste dag med å få opp intensiteten i sporet ved hjelp av nedgravde baller, vi merket stor forskjell i intensiteten på nesa ved disse sporene, men tiden ble for knapp til at fikk testet dette ut så mye som vi ønsket.

72 av sporene ble gått uten at det ble gitt noen form for hjelp og her traff hundene riktig ved 54 av sporene (treffprosent på 75%).

Funnene viser klart at hundene enklere velger riktig retning når de søker etter godbiter før utredningen av retning starter.

Vi mener det er grunn til å anta at dette skyldes at neseaktiviteten øker under søk etter godbiter, og at denne intensiteten vedvarer inn i retningsbestemmelsen.

Vi mener videre det er grunn til å anta at dette er en atferd som vil forsterke seg også uten at det presenteres godbiter, idet hunden etter hvert vil lære seg atferden med høyere intensitet.

Men det er også grunn til å tro at dette kan brukes som hjelpemiddel både ved retningsbestemmelse og i andre sporsituasjoner der hundefører ønsker å øke intensiteten og «dybden» i søket, f.eks. ved sportap og overganger. Det avhenger imidlertid av at ekvipasjen har trent på dette som hjelpemiddel.

6. Konklusjon

På bakgrunn av erfaringene og registreringene, mener vi å kunne konkludere med at retningsbestemmelse er en ferdighet hunden kan trene på og bli bedre på. Videre mener vi det er grunnlag for å konkludere med at hjelp til endret atferd hos hunden øker sannsynligheten for at hunden velger riktig retning.

Note 1:
<https://journals.biologists.com/jeb/article/180/1/247/6534/Behaviour-of-Dogs-During-Olfactory-Tracking>

Note 2:
Erik Wilsson, Hundens – människans spegel, Ekström Garay, 2023.

Fem år – endelig i mål!

Jeg kjøpte en aussie, jeg... Eller en følelsemessig berg og dalbane, rett og slett. I allfall når man har min aussie i kombinasjon med min egen erfaring på kjøpstidspunktet. Og den høye ambisjonen om å lage redningshundekvipasje av oss to til sammen.

Av Marion Amundsen, Ringerike og Modum lag

Foto: Even Bull Tornøe

► Marion og Allie - endelig godkjent

Vi begynte i NRH da Allie var 2 måneder gammel, høsten 2018. Når man er ny i NRH møter man et stort antall fantastiske mennesker med enormt mye erfaring med hund. Og alle har et ønske om å bidra og dele av sin kompetanse. Vi prøvde for mange metoder og det var vanskelig for meg å sortere og feste meg til noe som kanskje kunne fungere for oss. Stakkars Allie, hun skjønnte ikke noe av hva jeg ville...

Alt så veldig lett ut for alle andre. Spesielt de med labrador og schæfer som jeg møtte mange av. Og rasestatistikken presentert i Redningshunden ga en liten klump i magen. Hadde jeg kjøpt feil rase? Heldigvis møtte vi etter hvert et større mangfold av raser og også noen fantastiske aussie-eiere med godkjente aussier. Så det var faktisk mulig. Godkjente aussier finnes i virkeligheten! Kanskje Allie og jeg kunne klare det også?

Vi ble B-godkjent høsten 2021 og følte at NÅ går det veien for oss. Dette kan vi klare! Nytt program ble innført i NRH. Vi måtte bestå tentamen innen en gitt frist i overgangsordningen. Allie og jeg følte oss gode nok, men feilet gang på gang på nye ting. Og tentamen, den fikset vi ikke. Altså ble berg og dalbanen vår utvidet med det man kaller attesting. Følelse av nedtur, mildt sagt.

Kanskje dette var tiden for å gi opp. Å rykke ned fra tentamen til å starte på

Allie

modul 3, den var tøff. Uoverkommelig egentlig. Men nå står vi her etter hovedkurs på Voss og har endelig nådd målet om å bli godkjent ekvipasje i Norske redningshunder, fem år etter at jeg kjøpte en aussie.

Erfaringen tilsier at den siste lange bakken vår med å trene på momenter og helhet tilknyttet attestingsskjemaet, har styrket oss som ekvipasje og vårt samarbeid. Tusen takk til alle som har stilt opp og bidratt! Det krever mye av mange å trene frem en redningshund. Og hver eneste ball, kong og godbit som hundene får, er verdifullt på veien!

Vi gleder oss til å ut på redningsoppdrag, bygge erfaring, lære og utvikle oss videre i tiden fremover.

Lykke til og stå på alle som er på tur opp og frem! Vi heier på dere!

Hovedkurs – noe å glede seg til?

Jeg har hørt så mye fint om å være på hovedkurs, være i «NRH-bobla» ei hel uke – bare fokusere på hund og trening i flotte omgivelser sammen med andre som brenner for søk og redning, slik man selv gjør. Selv har jeg blandede følelser.

Av Heidi Tokstad, NRH Innlandet

► Heidi og Encas, Stolt øyeblikk med verdens beste kamerat

► Øvelse, planlegging og samarbeid

Det er moro å jobbe med hund sammen med andre som både er dedikerte og dyktige, samtidig skal man jo prestere, følges og bedømmes av to instruktører (dommere) hele uka, som skal vurdere om Encas og jeg er god nok eller ikke. Sånt kan fremkalle følelser! Fornuften forteller at vi er godt forberedt, og at hunden er den samme uansett hvordan det går på hovedkurs. Samtidig vet vi at det er mye som kan skje.

Først er det spennende å se om vi kommer med på hovedkurs Midt Norge. Vi har ikke vært på lista det siste året og planen er regodkjennning. Jeg har forberedt både meg selv og Encas godt dette året, og gleden er stor da jeg får vite at vi har fått plass. Jeg er litt spent, men forberedelser og pakking går bra – og jeg gleder meg til å ta fatt på uka.

Da vi er vel fremme på Røros og installert på rommet, er det spennende å høre hvem som er på laget og hvem som blir instruktører. Uka starter med kursåpning, teori og nye folk å bli kjent med - og plutselig er vi i gang med å løse caser og gjennomføre øvelse. Det er program hele uka – og lange dager, som også går inn i natt flere ganger. Vi løser sammensatte oppgaver, går mange skritt, venter, forbereder oss til neste oppgave, legger ut oppgaver, hjelper hverandre og tar imot hjelp, spiser matpakke og knott, leser hund og GPS, tar vare på hund og oppgaver

som hundefører – i fjellterreng, småskog og urbane områder. Kort sagt, er i «NRH-bobla».

De praktiske oppgavene er én side ved uka. En annen side er laget, samarbeidet og lagfølelsen. Det vokser frem et fantastisk godt samhold i laget. Vi hjelper hverandre, deler erfaringer, historier og kunnskap, støtter hverandre, trøster og trår til når det ikke går så bra og gleder oss sammen når det går bra. Vi er ulike, men med samme mål – og får en skikkelig god lagfølelse. Instruktørene våre er dyktige og tydelige med lun humor – og viser at de vil oss vel. Det betyr mye.

Det blir lange dager og krevende oppgaver, men mot slutten av uka blir det tid til litt luksus som softis med molter. Velfortjent!

Lørdagen, som er siste dag, blir godt brukt til raske funn og masse

◀ Klar for en stund med knotten

belønning. Velfortjent for hundene! For oss hundeførere får vi nyttig påfyll av førstehjelp – og tilbakemeldinger på hvordan uka har gått, før kursavslutning og festmiddag på kvelden. Det er deilig å nyte dagen med et supert lag, glede seg over de det går bra med, og samtidig er det vondt når det ikke lykkes for alle å nå målet sitt. Samholdet, erfaringene, de verdifulle opplevelsene og de fine folka - og hundene - er der uansett.

Til spørsmålet i starten: Ja, hovedkurs er noe å glede seg til. En stor takk til lag 2 og instruktørene våre for ei fantastisk uke!

◀ Urbansøk

Kamilla og Defender fant 11-åring

32

Redningshunden Defender fryser til. Han kikker opp på hundefører Kamilla som om han vil fortelle henne noe: Denne veien! Følg meg!

Av Aud Ingebjørg Barstad

► Kamilla og Defender
Foto Privat

◄ Defender på Dovrefjell
Foto: privat

03:2023

Stedet er Fokstugu på Dovrefjell, en sen kveld i slutten av august. Kamilla Nyhagen fra Dombås er på vei hjem og passerer nettopp Fokstugu da telefonen ringer. Det er beredskapsansvarlig Nina Leiros i NRH Innlandet. Om hun er langt unna Fokstugu?

En 11 år gammel tysk gutt er savnet fra et turfølge. De har lett, men forgjeves. Nå sviner dagslyset, og det begynner å haste. Den unge gutten er alene i fjellet. Det er vått, og med natta kommer kulda. Kamilla og Defender er klare, men får ikke klarsignal fra politi til å starte søket.

Kunne de virkelig vente med å sette en redningshund i søk?

- Jeg gikk til bilen for å luften hunden, og etter en stund fikk jeg klarsignal til å begynne søket.

Turfølget hadde fulgt en plankelagt sti. I terrenget var det vått etter sommerens mange nedbørsdøgn.

Å gå utenfor stien var mange steder vanskelig, noen steder risikabelt.

- Jeg traff innsatsleder og foreldrene til gutten på vei ut i søk. De fortalte meg hvor de hadde gått, og at jeg skulle ta til venstre i et stikryss lenger oppe, sier Kamilla. Sammen med Defender fortsatte hun inn

33

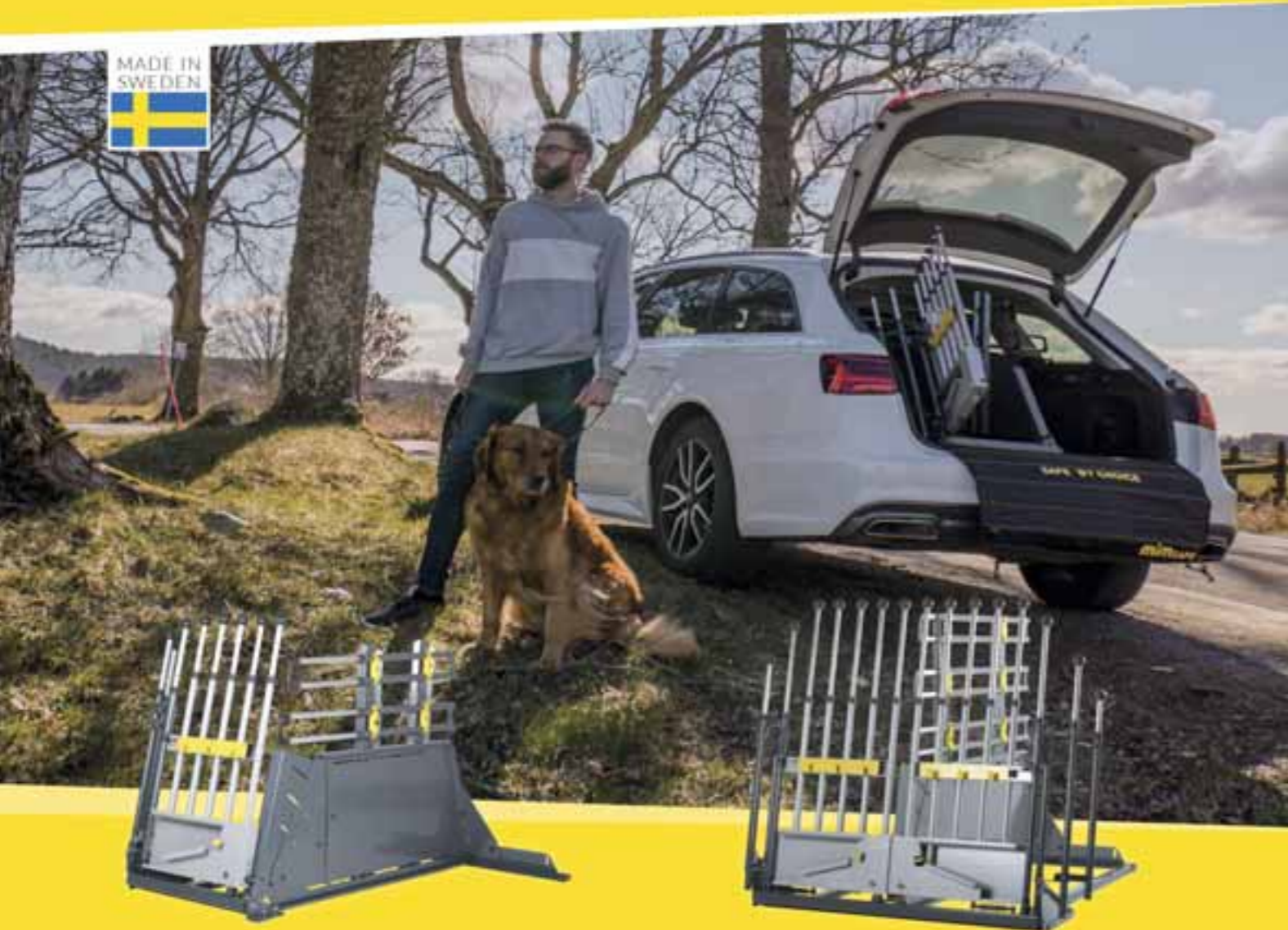
- Det var utrolig irriterende, sier Kamilla.
- Slik jeg forstår det ville de at politihunden skulle søke først, av sikkerhetsgrunner, kanskje. Men politihunden var ikke på Fokstugu, sier hun.

i fjellet, og kom snart til stikrysset foreldrene hadde fortalt om.
- I krysset skjer det noe uvanlig. Mens jeg står og ser på kartet på GPS 'n, blir Defender veldig rar, forteller Kamilla. Hun hadde aldri sett hunden sin slik før.

Redningshunden

VarioGate

BY MIMS SAFE

VarioGate single

MIMsafes nyeste tillegg til produktsortimentet. En singelgrind som har vært etterspurt av våre kunder. Denne grinden brukes med fordel til store hunder.

Det smarte med enkelgrind er at du kan bruke den andre halvdel av bagasjerommet til andre ting som for eksempel en barnevogn, dagligvareposer eller koffertar. En svært fleksibel løsning for både deg og hunden.

VarioGate double

Fjerde generasjon av vår dobbelgrind har gjennomgått en stor oppdatering som innebærer smartere løsninger med blant annet låsbare vinger som nå består av tre rør i stedet for to.

I tillegg er det mulig å vinkle grindtårene mer enn før, og grinden støttes nå av skinier i gulvet som gjør det mer behagelig for hunden å ligge på.

veng
BILDELER

Veng Norge A/S
Isebakkeveien 6, 1788 Halden

Tel: 69 19 54 00
www.veng.no

- Han ble veldig på hugget. Jeg kobla på ei sporline for å ha bedre kontroll i tilfelle det var dyr der han reagerte på, selv om han er vant til mye forskjellig i terrenget.

Den syv år gamle schäferhannen er bestemt i sin sak. Han slår om til spormodus, og vil til høyre. Kamilla har fått beskjed om venstre.

- Det hadde gått mye folk der i løpet av dagen, men jeg tenker «Ok. Du har rett, vi går dit!»

Hun følger hunden 400-500 meter før han drar 90 grader rett av stien og inn i terrenget.

- Jeg blir stående på stien for å ha litt kontroll på hvor jeg er, men ser fort at dette er spor, sier Kamilla.

Defender er ivrig. Nesa jobber iherdig med sporet. Han drar seg inn mot stien igjen, som er gjørmete og våt. Helikopteret henger over hodene deres.

- Plutselig kommer det et vindkast som jeg antar er fra helikopteret, sier Kamilla.

- Defender drar opp hodet, og stivner. I lyset fra hodelykta, langt der borte, skimter jeg en silhuett. Fiiiii! Braaa! Kjempegooooood!

Gutten er funnet. Kald og våt, men i god behold, går Defender foran og leder veien ned til stedet foreldrene venter. En drone fra Røde Kors surrer

over hodene deres på vei nedover fjellet. Via skjermen til dronepiloten kan foreldrene følge med på at redningshunden Defender fører gutten deres i trygghet.

- Han løper inn i armene på foreldrene, og de takker oss for innsatsen. Det er en veldig god følelse, sier Kamilla.

Hvordan visste Defender at han skulle velge høyre, og ikke venstre, i stikrysset? Kamilla tror han kan ha kjent lukta av adrenalinet til den savnede gutten, som helt sikkert var ganske redd da han skjønte at han var blitt borte fra foreldrene sine.

- Det som skjedde var spesielt, sier Kamilla.

- Jeg kunne dratt ham av og gått til venstre, men det var noe med magefølelsen som sa «følg etter». Defender går ikke på overvær hvis han først har satt seg på et spor. Da går han spor helt inn, og det gjorde han denne gangen også.

Til daglig trener Kamilla og Defender mye. De deltar i brukskonkurranser, og Defender har også erfaring fra Forsvaret sammen med Kamilla. Den varierte treningen har skapt et bånd dem i mellom som er helt spesielt, og som ble forsterket av funnet ved Fokstugu.

- Han skuffer meg aldri, sier Kamilla Nyhagen.

▼ Redningshunden Defender på Dovrefjell
Foto: Privat

03:2023

Redningshunden

Hovedkurs ettersøkning Vest-Norge: EN UKE MED HEMMELIGHETER

Kursåpning. Seks spente enkeltmennesker var vi, av den store gjengen som satt i Olavsalen på Voss folkehøgskule mandag 7.august 2023. Det vi visste var at vi hadde kommet med på eksamenslag modul 4 og at målet var å bli godkjent ekvipasje i Norske Redningshunder i løpet av uka. Alt annet var ukjent.

◀Lag 2 på HKEVN

Ukas instruktører og lagsammensetning ble holdt hemmelig frem til vi plutselig ble ropt opp og poppet opp en etter en i salen. Noen i laget kjente hverandre fra tidligere, og noen kjente ingen. Det å ha et ansikt på alle i gruppen og vite hvem som er instruktører ble starten på samarbeidet og uka vi foreløpig ikke visste hvordan ville bli.

Oss på lag 2 forstod raskt at denne uka var basert på hemmeligheter og ukjente oppgaver som skulle løses av hver av oss, sammen med hunden vi har jobbet så tett med i lang tid. Og hemmeligheter, det ble det mye av! For på eksamen, da skal alt være ukjent. Instruktørene organiserer, ordner og løper rundt fra tidlig til sent. Mens vi, vi skal ikke få vite noe som helst, faktisk... Spenningen ble supplert med mye venting, undring, spørsmålstejn, nerver, småfeil og tårer. Man står under et enormt press og vet at det er små marginer som avgjør om det går veien eller ikke. Hos lag 2 vokste det frem en ubeskrivelig god lagånd, med støtte, samtaler og erfaringsdeling, som var merkbart fra tidlig på morgenen til sent på kvelden hver eneste dag.

På torsdag kveld var det øvelse, og vi skulle for første gang samarbeide med hunder innad i laget. Vi ble satt på prøve med oppgaver laget av erfarne hundeførere på fordypningslagene. Vi hadde knapt kommet ut i søk på første aksjon før aksjonen ble avblåst, og ingen av de savnede ble funnet. Vi hadde ikke så mye høy i hatten akkurat da, for å si det sånn... Med tydelig tilbakemelding

om tidsbruken vår, forstod vi at taktikken måtte endres. Og det fikset vi godt, som lag! Vi kom stadig raskere ut i søk. Etter siste aksjon kjente vi alle på hvordan vi hadde vokst sammen den kvelden og forbedret oss i fellesskap, basert på erfaringer vi gjorde oss og konstruktive tilbakemeldinger fra fordypningslagene. Læringskurven var bratt, og vi ønsket oss faktisk flere aksjoner den kvelden for å erfare mer, selv om klokken var 22.00 og vi hadde vært "på" siden kl.07.00.

Den nervepirrende siste dagen kom relativt raskt etter en innholdsrik og lærerik uke, med eksamensoppgaver løst individuelt, aksjoner løst i fellesskap, sosialt samvær, god mat, mange hyggelige mennesker og nyttige foredrag. Og da forstod vi det - SAR - Samarbeid, Ansvar og Respekt. Praktisert og erfart i en hel uke!

Tusen takk til instruktørene Kristin Dyrkorn og Leif Gullstein som har stått på hardt hele uka og bidro til at uka ble så god! Hele lag 2 ble godkjent med fem nye hundeførere og én senior hundefører. Vi er klare for å få nye erfaringer der ute som ekvipasjer i Norske Redningshunder.

Vi takker også arrangører av HKEVN for et flott opphold!

Glenn Bergli, Hanne Brenden, Mariah Karlsen, Per Marstein, Helene Knudsen og Marion Amundsen

Et kurseventyr fra Evje

38

39

Det var en gang et eventyr. Ikke mange visste hvor det starta, og enda færre visste hvordan det skulle ende.

Av Kent Bele, NRH

En vakker sommerdag for ikke lenge lenger siden, reflekterte himmelen nervene til de 16 elevene som skulle til Evje for å lære seg operativ ledelse. Det var skyer her og der, til og med noen tårer regn som falt. Men optimistiske solstråler skinte også igjennom og lyst opp.

Ved ankomst måtte elevene introdusere seg som hør og bør. For instruktørtrollene, de forventet at folk presterte fra første stund.

Mange hadde reist langt og lengre enn langt. Ja, så langt hadde én reist, at han kom ikke frem før en dag senere enn alle andre han. Det skulle straffe seg. For da Vidar kom fra det nordligste nord, skulle instruktørtrollene sette han på plass

med å gi han en stein. Steinen skulle vise seg å skape mye hodebry for elevene, men Vidar han svarte «jeg har slikt å gjøre, jeg har slikt å føre, så den kan æ sikkert koke en dag». Men steinen ble ikke kokt, for denne skulle vandre videre til deltakere fra både øst og vest.

Undervisning var det i løpet av disse dagene også. Ikke så reint lite heller, sa Alexandra som hadde tatt turen fra Rogaland. For mens Tanja og de 15 hjelperne ble sittende til langt på natt med brief-skjema og aksjonsplanlegging satt instruktørene og gjorde om på power-pointene sine. «Ka e d så står der?!» skreik Odd Einar første dagen. Både instruktør Toril, Stig og Tom Christian forsøkte å gjenta seg selv uten at det gikk inn.

«HAN SA AT DET ER VIKTIG Å ØNSKE HUNDEFØRERNE VELKOMMEN» skreik Kent slik at Odd Einar skulle få med seg noe fra kurset.

Mens Ronny fra Folkehjelpe satt bakerst og småduppa, våknet han brått til når makker Eline fra Folkehjelpe (og NRH) kastet papirkuler på han da noen nevnte «fert», «spor» eller «overvær». For det hundefaglige kunne han ikke så

mye om så da våknet han til og lærte masse nytt.

Litt lengre frem i klasserommet, satt en flittig pike og svarte så rett på alt som instruktørene Per-Kristian og Inge lurte på. Monica hadde nemlig vært på OL-kurs før ho. Første RE på OL kurs der altså, og selv om Odd Einar også hadde vært OL før og ikke hørte noe lengre, men svarte et tynt «hæ» som den syvende far når utkallet kom: Så tryllet han frem de fineste løsninger og refleksjoner, og hjalp den yngre garde med å løse oppgaver de ble satt til.

Mange av elevene trodde at Karstein var den eneste som koste seg da OL-kurset hadde utedag med TØUT (taktisk øvelse uten tropper). Denne

▲ «Et KO er hva du gjør det til» (sitat Vidar) med Marius i full teigproduksjon bak. Foto: Monica Hagerup

◀ Ronny Frantzen fra Norsk Folkehjelp Sanitet. Det var et veldig positivt tilskudd for kurset å ha med to fra NFS. Selv Ronny med sine 27 år i FORF hadde noe å lære. Foto: Stig Mebust

► Elevene på OL-kurset måtte sitte som perler på en snor – og konsentrasjonen var like god uka igjennom. (På bildet f.h: Tanja, Karstein, Vidar og Kent)

Foto: Stig Mebust

► Konsentrerte OL-elever. (På bildet f.v: Merete, Geir-Petter, Ronny (her må det ha blitt snakket om hundefag siden han var våken), Marius, Monica, Vidar og Tom-Kjetil)

Foto: Stig Mebust

dagen regnet det nemlig, og Karstein – han er fra Bergen han. Det viste seg imidlertid at Merete fra Molde og Jim fra Kristiansund også var godt vant med regn og koste seg ute.

Etter å ha trent ute en dag og erfart at elevene kanskje kunne klare noe av det de hadde lært, skulle det bli bedre vær og ekte hundeførere å trene med. Nervene skulle likevel stramme seg til enda et hakk for enkelte, men «skarp øvelse» var ingen sak for Marius og Geir Petter som

lagde utkall, brief og oppgaver på strak arm.

Øvelsen strakk seg fra hele ettermiddagen til langt etter at sola hadde gått ned over de sørlandske furutoppene på Evje. I tre ulike øvelser fikk elevene testet seg og det litt smånervøse smilet til Tone og Tom Kjetil var som seierssmil etter å ha innsett at de gjorde en strålende jobb. For instruktørtrollene skrøt, og var ikke så skumle likevel. De viste seg å være svært så stødige folk som elevene

Redningshunden

03:2023

kan støtte seg på, og lære enda mer av.

Som de kloke ordene fra en utedsier så «er ikke arbeidet over, før papirarbeidet er gjort». Slik er det også for de nye operative lederne som nå ble godkjente på Evje i uke 30. Enda mange har feiret hardt og lenge, ble det ikke lange feiringen på Sunniva som stakk fra middagen før prosecco-korken traff taklampen i spisesalen. Hun dro nemlig ut på aksjon i Kristiansand mindre enn to timer etter at diplommet var overrakt. Elevene som har vært på kurs har i alle fall lært mye, og har fått klar beskjed om at det er NÅ det starter...

...og snipp snapp redningsnute – eventyret er der ute!

03:2023

Redningshunden

◀ Noen fikk beskjed om å vise initiativ, mens Monica lærte mer om gaffatapens bruksområder.
Foto: Inge Murberg

◀ Eline Hestad fra Norsk Folkehjelp Sanitet omkranset av instruktør Per-Kristian, Kent, Tom-Kjetil og Tone ifm. tilbakemeldingsseanse.
Foto: Stig Mebust

▼ Deltakerne får tilbakemeldinger etter å første øvelse med «taleutkall». Det var det mye rart, både kort og langt.
Foto: Kent Bele

HKEVN 2023: En uke med godt og blandet på fordypningslag!

Samtidig som ekstremværet Hans slo innover Østlandet møtte en hel gjeng ivrige kursdeltakere opp på Voss klare for en uke i NRH-boblen. Med fire godkjenningslag, to fordypningslag og fem treningslag så var det ikke mangel på spente og blide fjes. Stemningen var på topp, men været kunne derimot vært bedre. I alle fall tirsdagen, som var en smule våt - selv for en bergenser.

Av Marthe L. Kryvi, NRH

For oss på fordypningslag startet det faglige innholdet allerede mandag kveld med gjesteforelesning fra en båtfører i Røde Kors. Han kom for å dele sine erfaringer med søk langs strand og fra båt. Dette er et aktuelt tema også for oss hundeførere i Norske Redningshunder. Med vår lange kyst er det ikke rent få leteaksjoner i tilknytning til vann, sjø og elv.

Neste dag dro vi av gårde til Ulvik hvor vi ble møtt av tre stykker fra Røde Kors og politiet. De stilte opp med båter og utstyr for å hjelpe til som figuranter og båtførere. Figurantene ble plassert på land mens vi søkte med hund fra båt. Med to båter og to instruktører i sving ble det hele meget effektivt, og alle deltakerne fikk flere søk med flere figuranter.

Vi startet med direkte belønning med figuranter som lå nært vannkanten, og økte avstand og la på melding etter hvert. Utrolig artig å se hundenes progresjon fra første til siste økt! Ikke alle hundene hadde vært i båt før, men vennet seg fort til underlaget og fikk raskt forståelse for oppgaven. Her gjaldt det for hundeførerne å følge med og få med seg hundens små signaler idet den kom inn i fertgaten til figuranten. En skikkelig artig dag med en søksform som virkelig gav mersmak.

Dag to brakte oss tilbake til Ulvik og våre gode hjelpere fra Røde Kors. Vi fikk med oss en figurant i tørrdrakt og gjemte henne forskjellige plasser ved og under flytebrygger og kai. En stor takk til henne som brukte to dager av ferien sin på å flyte som en kork i fjorden bare for at vi skulle få trene hund! Denne formen for søk var nyttig å ta med seg videre, og igjen gjaldt det for hundefører å følge med på hundens signaler. Her synes ikke alle hundene at det

var like lett å melde på skjulte og utilgjengelige figuranter i et slikt miljø. I og med at vi hadde med oss ekstern figurant og kunne kjøre på med flere runder på rappen, fikk vi en gylden sjanse til å ha hundene mye ute av bilen. Det å vente på tur

sammen med andre hunder er også god trening for våre firbente.

Dag tre var satt av til søk i bratt lende. Etter å ha sittet i båt og tuslet rundt på flytebrygger i to dager så nok instruktørene sitt snitt til å få opp pulsen vår litt. De sendte oss ut i hver vår teig bestående av ulendt terreng, også kjent som en helt gjennomsnittlig teig for oss vestlendinger. Men, ingenting kunne stoppe de firbente som fant alt de skulle denne dagen også. Det er også meget mulig at de firbente

var hakket mer grasiøse opp de bratteste partiene enn hva de tobente var...

Dag fem var det tid for urbansøk. Det ble både søkt både i Voss sentrum og på Tvildemoen hvor vi fikk et lengre søk i tettbygd strøk. Her gjaldt det for hundefører å være systematisk og passe på at hele søksområdet ble dekket, mens hunden fikk søke over tid og bryne seg på ulike figuranter.

Siste dag brakte oss til Vikafjell for lange overværssøk. Det var helt

supert å avslutte en så flott uke med å la hundene lange ut på fjellet. Det er alltid like artig å se hundene slå på mange hundre meters avstand. Jeg lar meg aldri slutte å fascinere av den fantastiske luktesansen til våre firbente. Om kvelden var det duket for kursavslutning og smalahove-middag, og heldigvis var værgudene på vår side så vi kunne sitte ute ved bålpannen til langt på natt.

Kort oppsummert så var vi på fordypningslagene skjønt enige om at det hadde vært en skikkelig artig uke, men at vi gjerne skulle ønsket oss enda mer søk fra båt. Kanskje neste år?

Takk for en flott uke på Voss!

Vannsök – mer og mer aktuelt

▲ Instruktørens halshund
Foto: Per Kristian Askland

I fire dager i mai trente to treningslag i Agder på vannsök sammen med Røde Kors og Redningselskapet (RS). Vannsök er aktuelt i området, og kompetansen kan redde liv.

Av Lene Gulbrandsen, Agder distrikt og Aud I Barstad

▼ Se video av vannsøket her

Redningshunden

Agder distrikt har ofte lete- og redningsaksjoner i og rundt vann. Selv om Norske Redningshunder pr i dag formelt ikke har krav om at godkjente redningshunder skal kunne søke fra båt, kan slik erfaring og kompetanse være livreddende. Derfor inviterte Agder distrikt i mai to treningslag med deltagere på ulike nivå til fire dager samtrening med RS og RK. I løpet av dagene hadde NRH ´erne besøk av Maud Gustavsson fra Sverige, som er sjøredder med hund, med to godkjente hunder i tjeneste. Skipper Niklas Kuuse fra svensk sjøredning deltok også. Han har mer enn 20 års erfaring fra slik type redning.

Relevant søksform

- Maud og Niklas hadde teori for oss, samt var ombord i hver sin båt de tre første dagene for instruksjon av både hundeførere og båtfører, forteller Lene Gulbrandsen, leder i Agder distrikt. Det er mange erfaringer som skal på plass for både hund, hundefører og båtfører i denne type søk. - Vi gjennomførte søk med funn på øy, og hadde ute kun én fig av gangen. For treningen sin effektivitet la vi etter hvert opp til at begge

båtene kjørte på samme funn, forteller Lene. Ekvipajene hadde stort utbytte av å se på hverandres gjennomføringer av søkene fra båt. - Vi gjennomførte også flere strand og bryggesøk underveis, med bruk av godt brukte klær for å skape forventning ned i vann og øke interessen spesielt på brygger. Vi har hatt mange drukningsulykker i Agder hvor vi har vært i søk, så dette er svært relevant for oss, sier Lene.

Kunnskap om hunden

For å kunne søke effektivt fra båt er ekvipasjer og båtmannskap avhengig av å kjenne hverandres rutiner og behov. Dette ble også tydelig i løpet av de fire dagene RS og RK trente sammen med NRH. For hundenes del viser det seg å være viktig at hundefører kjenner sin hund, og vet hvordan den takler søksform og båt generelt. - I utgangspunktet hadde vi hunder som var mer eller mindre vant til å være i båt, sier Lene. - Noen måtte bæres ombord på

◀ Alle ombord med instruktører fra Sverige
Foto: Arild Salthaug

første søk, mens andre bare hoppet ombord. Noen av hundene reagerte også på høy fart, så dette trente vi på med alle hundene, sier hun. Mengdetrening viste seg å være viktig, som alltid. - På dag tre var forventningen til søket stor, og ingen hunder var berørte, de hadde rolig og godt fokus på arbeidet ombord.

Lese signaler

Det var også andre båter, kajakk-

padlere og grilling på land gjennom søket, noe som kunne gjøre forholdene ekstra utfordrende for hundene. Sammen med båtfører planla hundefører søket, og avtalte med båtfører faste håndsignaler for fart opp og ned, endre retning, stoppe, og tørne båten i en retning for å søke opp igjen. - Hundefører leser hundens signaler og markeringer og forsøker å styre båten i forhold til å få bekreftet markering nok til å ville sende

◀ Stor RS i søk
Foto: Arild Salthaug

03:2023

03:2023

Redningshunden

hunden i land, sier Lene. Det var både halshunder og bringkobbelhunder med på treningen.

- Svenskene benytter kun hals, og de ønsker at hundene skal halse på lang avstand og bekrefte sine funn fra dekk, forteller Lene. En utfordring for hundeførerne ble å forstå forskjellen på markering og melding i dette miljøet.

- Vi hadde to halshunder med oss (én godkjent og én under utdanning), disse valgte å ikke la hunden halse på denne avstanden. For fastbitt-hundene benyttet vi løsbitt de tre første dagene for å sikre oss mot

▶ God stemning
Foto: Marita Poulsen

▼ RS Til lands
Foto: Arild Salthaug

avstandsmeldinger vi ikke vil ha i søkene våre ellers. Imidlertid opplevde vi at flere hunder begynte å pipe/pistre når de kom ut av ferten, og dette oppmuntret vi som markering, sier Lene. Den siste treningsdagen gjennomførte deltagerne ukjente oppgaver med fastbitt på hundene, og ingen fikk avstandsmelding. Også halshundene meldte tett på.

Venting, venting og venting

Maud Gustavssons erfaring fra sjøredningshundene er at man kan få for stor interesse og feilmarkeringer om man kjører på for mye funn.

- Vi erfarte også en sterk motivasjon på hundene etter kort tid, som jo kan føre til nettopp feilmarkeringer. Det er viktig å lære hunden skille på arbeid og ikke arbeid ombord, slik at de settes aktivt i søk, og ellers er i ro og forstår at nå søker vi ikke, sier Lene. Sikkerhet er også et viktig aspekt ved treningen.

- Det er regler å følge til sjøs, og det er noen regler på båtene vi som hundefører må forholde oss til, sier hun. Mye handler om å kunne vente, vente og atter vente, og hundene må kunne denne kommandoen.

- Vi må kommunisere med båtfører og få klarsignal om ALT vi gjør, gå ombord, gå i land og bevege oss fra akter til baug og omvendt.

Treningsdagene med RS og RK har ført til en rapport som NRH Agder har sendt til Fagteknisk Utvalg. Målet er at erfaringene samles og brukes videre i arbeidet med å utvikle denne søksformen for redningshundene. I rapporten nevner NRH Agder følgende suksesskriterier for å få kvalitet på båtsøk:

- Tett samarbeid med RKH og RS om prosedyrer med hund i søk ombord
- Mye felles trening med aktuelle ressurser
- Vilje til å benytte båtene til denne type søk
- Kunnskap om vind og søksmønster hos hundefører
- Hunder med evne til å vente, og erfaringer med å strekke minnesbildet sitt

◀ RS Til lands
Foto: Arild Salthaug

Redningshunden

03:2023

Medlemmer i Norske redningshunder
får god avtalepris på alle ordinære produkter.

Få rabatten her:
nrh.no/medlemskap

BRYNJE
OF NORWAY

03:2023

Redningshunden

Sommerens hovedkurs i nord, vest, midt og sør har gjort at den norske redningstjenesten har fått mange nye, flotte ressurser på beredskapslista. Redningshunden vil gratulere alle sammen! Selvsagt burde alle fått bilde i bladet, men siden det ikke lar seg gjøre, har vi snakket med en håndfull nye hundeførere og stilt følgende spørsmål: Hvordan føles det å ha godkjent? Og hvorfor er du hundefører i NRH?

Av redaksjonen og hundeførerne

Helge Kingswick med Max, jaktlabrador
Distrikt: Innlandet

- Godkjenningen følte helt fantastisk. Jeg ville drive med noe meningsfylt og der traff Max og jeg bingo.

Kristian Midtgård med Whisky, Border Collie/Buhund
Distrikt: Østfold og Follo

- Følelsen av å nå godkjenning etter å ha trent lenge og målrettet er veldig bra! Samt at alvoret av deltakelse på aksjon synker inn.
- Samarbeidet mellom andre for å oppnå at personer i utsatt situasjon kan få hjelp er den største drivkraften min for å delta i den frivillige i redningstjenesten.

Frode Norum Steen med Leo, riesenschnauser
Distrikt: Trøndelag

- Det føles veldig bra å ha nådd målet om godkjenning sammen med Leo. Vi har jobbet hardt og fått utrolig god hjelp og støtte av laget.
- Jeg er glad i å jobbe sammen med hunden min og opplever det veldig meningsfullt å kunne bidra i dette viktige arbeidet.

Steffen H. Blindheim med Edgar, mellompuddel
Distrikt: Hordaland

- Det er en ubeskrivelig god følelse å endelig være i mål med godkjenningen vi har jobbet mot i så mange år. Gleden av å ha fått vite hva både hunden min og jeg kan bidra med er enorm. Samtidig tok det ikke lang tid før alvoret sank inn, så motivasjonen for å bli bedre og å videreutvikle både Edgar og meg selv større enn noensinne.
- I bunn og grunn er det så enkelt som et ønske om å bidra og å hjelpe de som trenger det. Siden jeg er veldig glad i å være ute i naturen, spesielt på fjellet, og har en hund som liker å arbeide, så er det å delta i redningstjenesten gjennom NRH perfekt for oss.

Franziska Rast med Ruby, jaktlabrador
Distrikt: Finnmark

- Det føles stort! Når jeg satt meg som mål å bli hundefører var det et 'vanlig' personlig mål, nesten mer en drøm enn et mål. Jeg tenkte mest på at det er en fin og spennende måte å jobbe med hunden min på og tenkte så ser man jo an etter hvert om det er realistisk å bli godkjent. Hvor stort målet virkelig er og hvor lite personlig et slikt mål er, ble jeg klar over i mai i år, når jeg meldte meg på eksamensuka. Først da skjønnte jeg at det ikke lenger handler om delmål som å innlære apport, melding på høy figurant, spor med kryssinger og så videre. Plutselig handlet det om å faktisk bli godkjent hundefører.

- Det fører med seg et stort ansvar overfor samfunnet; det er min plikt å bruke min hundeførerkompetanse når noen er savnet og jeg blir kalt ut. Nødetatene skal kunne stole på Ruby og meg, BA og NRH kameratene mine skal kunne telle med meg og stole på meg og Ruby, og hundeførerrekrittene skal kunne lære av meg. Og skal jeg noen ganger bli så heldig og være den som finner den savnede i live, kommer det ikke til å handle om meg som person, men

om redningstjenesten som har reddet liv. Det handler ikke lenger om Ruby og meg, vi er bare viktige men små prikker i det hele. Nå handler det om samfunnet, om å redde liv og om kameratskap. Og det føles stort.

- Jeg har vokst opp med en mor som var og fortsatt er svært engasjert som frivillig i et førstehjelpskorps i Sveits. Som barn var jeg ofte figurant og senere ble jeg selv medlem av hjelpekorpsset. Pappa var i mange år brannsjef og ble etter hvert medlem av den alpine hunderedningsgruppa. Til øvelser og treninger i både brann og redning stilte jeg regelmessig som figurant. Frivillighet har altså vært en stor del i oppveksten min, og jeg synes fortsatt det er spennende og fint å kunne bidra. Jeg har tidlig lært hvor viktig det er med frivillighet, jeg liker å bidra, jeg elsker å jobbe sammen med hunden min og det er givende å hjelpe andre. I NRH lar alt seg kombinere. I tillegg kommer kameratskapet med trivelige mennesker som har det samme målet. Dette gjør nok at det ikke er så lett å slutte igjen som frivillig i NRH. Men det gjør vel ingenting!

Vannsøk på HKENN

Med et rent retrieverlag og rekordvarme på hovedkurset i Målselv var fordypningslaget mer enn positivt innstilt til ei hel kursuke med vannsøk. Gore-texen og sommerlua ble byttet ut med shorts og sandaler, og fem dager med vannsøk ble en spennende og lærerik uke for to- og firbente.

Av
Hege Barosen Mølmann,
NRH

Instruktørene Cicilie Knutsen og Steinar Løvaas laget et spennende opplegg som inkluderte både overværrsøk og finsøk i fra båt og land. Vi startet med teori på lagsmøte om hva vannsøk er. Det ble bestemt å fokusere på søk fra båt og strand hele uka, fordelt på overværrsøk og finsøk.

Det ble hovedsaklig søkt etter hår som var innhentet fra frisørsalong. Dette ble lagt i tynne knestrømper eller i en rørmuffe med netting over som Steinar hadde laget med tau og anker. Vi brukte også noen brukte t-skjorter til strandsøket. Utgangspunktet til hundene og hun-

er i søk i nærhet av vann eller i båt på aksjoner.

Dag 1: Strandsøk ved Andsvannet
Det ble lagt ut hår i tynne knestrømper, knytt sammen og ankret opp i stein 1-2 m fra land og noen cm under vann, i tillegg til en brukt t-skjorte. Tilsammen fem gjenstander. Vi hadde sløyfe i vegetasjonen på land slik at vi var sikre på hvor det var, og hjelper belønnet med ball slik at vi kunne konsentrere oss om å lese hunden. Kriteriene for belønning var lave; her skulle interesse belønnes (dog måtte de ut og vasse i vannet).

Første runde var forskjellig på hundene. Noen elsket vann og sprang uti uten særlig mål for øye, andre holdt seg på land men hadde null forventninger til vannet. Nesa var ikke vendt ned i det hele tatt. De sjekket spor og vegetasjon, men vannet var ikke med i deres søksområde. De forsto ikke helt hva vi holdt på med. Allerede andre runde i denne løypen kunne man dog se forbedring hundene, og at forventninger til å finne noe i vann var økt.

Etter to runder med søk på grunt vann ble det plassert to muffe med hår såpass fra land at de måtte svømme ut. Muffene var plassert i vannflaten, men ikke synlig. Hundene skulle slå fra land og så lokalisere muffen. Her erfarte alle at hundene hadde begynt å få forventninger til at det kunne være noe i vannet. Noen brukte lengre tid på å lokalisere, og det var tydelig at lukt-bildet var annerledes og utfordrende

deførerne var variable: Noen hadde erfaring, mens andre hadde ikke gjort noen form for vannsøk. Noen hadde lite båterfaring, mens andre tilbrakte praktisk talt hele sommeren i båt. Felles for alle var uansett at gruppen ønsket å lære mer om denne søksformen, da vi ser at vi ofte

siden det ikke bare var vind, men også vannstrøm med i luktbildet. Hundene fulgte vannstrømmen også på jakt etter muffen.

Etter dag én var vi overrasket over hvor vanskelig det var for hundene i starten, og samtidig at progresjonen allerede var kommet etter en del re-

petisjoner. Nesa hadde begynt å jobbe nær vannoverflata og de svømte faktisk ut og jobbet.

Dag 2: Strandsøk

Vi fortsatte med strandsøk i ferskvann der hundene slo på muffer i vannskorpa og svømte/vasset ut. Denne dagen var det tydelig at det hadde ramlet ned en polett for hundene, og vannet var med i søksområdet. De hadde forventninger til vannet alle som én, selv om noen løste oppgaven raskere. Denne dagen begynte noen faktisk å smake

på vannet og nesa begynte å jobbe i vannskorpa når de svømte. Det virket som de skjønnte at nesa måtte nært vannet. Fascinerende å se hvordan de jobber seg ut og inn i vannstrømmen gående eller svømmende. Fra at det virket så vanskelig første dag var dette veldig veldig gøy!

Neste runde var en ukjent oppgave der vi ikke visste hvor mange muffer eller klesplagg som var lagt ut. Vi skulle gå i normalt tempo langs stranda, se hva de slo på og fulgte opp. Gjenstandene var alt fra 1-3 m fra land, noen under vann og noen i vannskorpa.

Hittil hadde vi søkt to dager i medvind langs stranden. Siste oppgave var nå på en side av vannet som hadde sterk pålandsvind/ motvind for å erfare hvordan dette var i en ukjent oppgave. Utlegg var 1-5m fra land, i vannskorpa og ned til 30 cm under vann.

Efaringene fra medvinds- og motvindssøk var litt forskjellige: En opplevde at hunden hadde lavere tempo i medvind og mindre fokus på sporet og overværet på land. En annen syntes medvind var lettere fordi hunden slo bakover og jobbet seg inn og at hundefører da følte seg sikrere. En tredje syntes hunden derimot var mer konsentrert og intens når vinden kom fra siden/i mot, og dermed lettere å lese hunden.

Dag 3: Overværsøk fra båt og finsøk langs brygge

Finnsnes Brann og Redning stilte opp og tok en runde med hver av hundene på overvær etter person. Figurant ble plassert på liten holme og etter en transportetappe ut ble farten senket og vi måtte lese hunden og gi beskjed når vi ønsket å bli satt i land. Hunden skulle på land og melde på figurant. Dette tok hundene veldig bra. Ingen hadde problemer med å omstille seg til

overværsøk og de fikk gode løsninger på å finne figurant. Det var fin trening i å lese hunden når vi kom i fertsogaten. Varierende hvor nærme vi måtte før de var sikre og vi kunne styre mot land.

Etter overværsøket tok vi to runder med finsøk langs flytebrygge. Det ble plassert ut tilsammen tre muffer i vannskorpa inntil bryggkanten, litt kamuflert av tang. Første runde med direktebelønning og andre runde med melding på gjenstanden. Selv om de sjekket ut spor og tau som var berørt, så vi at de fint slo på motsatt side av flytebryggen og klarte å lokalisere muffen.

Dag 4: Finsøk med gummibåt på muffer rett under/i vannskorpa Her måtte vi ta i bruk muffer med anker og lengre tau slik at en person kunne sitte på land å regulere høyden på muffen i vannet. Slik kan den senkes under søk og heves ved belønning. Vi startet med muffen i vannskorpa.

Første runde der båten kjørte på vinden rett mot sylindere og belønning med ball (i båten!). Noen ble litt forstyrret av personen på land som satt med snøret. I starten måtte vi røre litt i vannet for at hundene skulle forstå at det var her fokuset skulle være. I dette søket opplevde vi allikevel alle at hundene tok raskt læring. Dette var enklere enn strandsøket i første runde. Etter kun denne runden på én muffer hadde hundene nesa ned og var vanskelig å holde igjen over båtripa på runde nummer to.

De to neste rundene ble det lagt ut to muffer i forskjellige områder av vannet.

Nå skulle vi selv lese hunden og dirigere båtfører. Dette ble også en trening da hundene gikk ut og inn av fertsbildet i og med at det tar tid å vende båten. Litt fram og tilbake, men hundene ble forbausende lette

å lese når vi nærmet oss muffen. Flere ønsket nok heller muffen som belønning i stedet for ball så giret som de var!

Dag 5: Overværsøk fra båt Finnsnes Brann og Redning stilte opp for oss igjen, og det ble plassert to personer på hver sin ende av en større holme. Hundene fikk én runde hver, og hundefører måtte selv dirigere båtfører. Det var litt flau vind for halve gruppa så utbyttet kunne ha vært enda bedre, men noen fikk gode løsninger.

Det var imponerende progresjon på alle hundene i gruppa, selv om det var forskjellig utgangspunkt. Noen var svært båtvante og andre hadde knapt vært i båt. Noen av hundene var svært badeglade og andre var mer forsiktige. Ved utgangen av uka var det forbausende jevnt tross erfaring og alder. Vi så alle stor nytte av å øke vår kompetanse på vannsøk gjennom å bruke flere dager for å bygge opp erfaring for hund og fører på søk i og ved vann. Det var ei fornøyd gruppe som dro hjem til sine respektive lag med inspirasjon og kunnskap om vannsøk.

Husk refleks – både på deg selv og hunden

56

Mange glemmer hvor fort det blir mørkt på høstkveldene, og tenker ikke over hvor usynlige vi blir for bilistene uten refleks. - Om høsten er det faktisk nesten dobbelt så mange påkjørte dyr som i de lyse sommermånedene, og oktober er verstingen, sier Sasja Rygg, veterinær og kommunikasjonsansvarlig i AniCura Norge. Mange av ulykkene kunne vært unngått med bruk av refleks.

I september begynner høstmørket og båndtvangen oppheves flere steder, noe som øker risikoen for ulykker. I mørket blir man nemlig så godt som usynlig uten refleks. Det gjelder både deg og hunden din. Når en hund blir påkjørt, kan skadene være alvorlige. Mange overlever ikke, mens andre opplever beinbrudd, bekkenbrudd og skader på indre organer, som ofte krever omfattende kirurgi og reduserer livskvaliteten for hunden din i lengre tid.

Refleks – enkelt og effektivt

Tall fra Trygg Trafikk viser at bare 4 av 10 voksne bruker refleks. Går du uten refleks vil en bilist i 50 km/t kun ha 2 sekunder på å se deg. Bruker du refleks har bilisten 10 sekunder til rådighet. Trygg Trafikk forteller at over 1,7 millioner nordmenn har opplevd nestenulykker fordi de ikke bruker refleks. - Å bruke refleks eller refleksvest er et enkelt tiltak, som kan forebygge ulykker, sier Rygg.

Det er mange typer reflekser å få kjøpt til hunden. Alt fra halsbånd med lys, refleksdekken, vester, koppel med innlagt refleks og mansjetter til bena. Det kan også være lurt å bruke en egen lyskilde,

små lamper som festes på halsbånd, sele eller dekken, som gjør at hunden ses uansett hvor den går i mørket. Bruk gjerne en på hver side av hunden, så er du helt sikker på at den er synlig fra både høyre og venstre. Hvis hunden har mye pels, sørg for at lyskilde og refleks er synlig.

Best med kort koppel

Fleksi-liner med 5-8 meter anbefales ikke på tur langs trafikkerte veier i mørket. Det er vanskelig å kontrollere hunden på lang avstand og lett for hunden å vimse ut i veibanen. Et kort koppel gir god kontroll på hunden, og er å foretrekke når det er mørkt.

Husk deg selv også!

En bil vil ofte se et menneske med refleks før de ser hunden, og du bidrar derfor til ekstra sikkerhet for hunden din hvis du selv er flink til å bruke refleks.

57

Foto: Tom-Lowen-Morales

Redningshunden

02:2023

02:2023

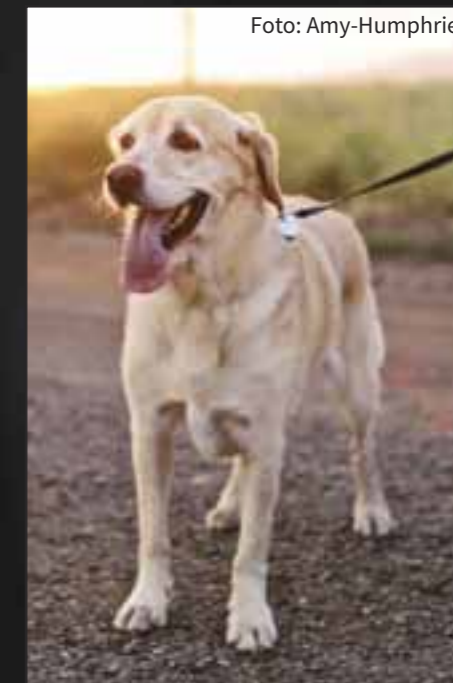

Foto: Amy-Humphries

Redningshunden

Money makes the world go round...

Det betyr gode penger i kassa for distrikt og treningslag i Norske Redningshunder. Flere distrikt har i mange år hatt gode rutiner for å få tilskudd fra Studieforbundet natur og miljø. Vi i Rogaland har ikke tidligere helt fått dreisen på det og kun søkt om tilskudd til spesielle kurs og helgesamlinger vi har avholdt, men etter distriktsledersamlingen i juni har vi virkelig sett potensialet og satt oss inn i ordningen.

Studieforbundet natur og miljø

Studieforbundet natur og miljø får støtte til drift og opplæring over Kulturdepartementets budsjett. Dette er regulert «lov om voksenopplæring». Studieforbundet administrerer og formidler statstilskudd til kursarrangørene. Tilskuddet er ment å redusere opplæringskostnader for deltakerne og det betyr at distriktet bør bruke midlene til utdanning av ekvipasjer. Det er utarbeidet enkle rutiner som må følges, hvis man skal ha tilskudd etter Voksenopplæringsloven. Studieforbundets øverste organ er årsmøtet som velger styret. Den daglige driften blir ivaretatt av ansatte på kontoret på Stabekk. Studieforbundet dekker hele landet og har egne regionkontakter. For å få støtte må man arrangere kurs som passer til «studieplanene» som står oppført på nettsidene til studieforbundet. Disse er utarbeidet over tid, men har nylig blitt revidert i samarbeid mellom studieforbundet og sentrale personer i NRH for å passe til det nye godkjenningssystemet. Distriktet (eller treningslag alt etter lokal organisering) tar initiativ til kurs de ønsker å arrangere, søker studieforbundet om tilskudd og

kunngjør kurset lokalt. Første gang vi gjør dette, må distriktet opprette en egen bruker. Må vi avlyse kurset, sender vi melding om dette til studieforbundet for å frigjøre avsatte midler. Etter gjennomført kurs, sender vi inn rapporten som danner grunnlag for utbetalingen. I rapporten opplyser vi også om hvor mye inntekter og utgifter vi har hatt med kurset, og hvor mange dugnadstimer som er nedlagt for å arrangere. Der teller alt arbeid med gjennomføring, rapportering, regnskapsføring osv. Siden det her er støtte til opplæring, kan vi ikke søke om tilskudd for gjennomføring av eksamen. Vi bør søke om tilskudd på forhånd av kurset, og vi må rapportere innen tre måneder etter gjennomføringen.

Hva får vi tilskudd for?

Studieforbundet er altså opprettet for å støtte opp under voksenopplæring. Derfor er det noen vilkår som må være oppfylt for at våre arrangementer gir tilskudd:

- Kurset må ha et minsteantall timer (framgår av studieplanen), men kan vare over flere dager
- Minst fire deltakerne er med på kurset (inkl kursleder)
- Deltakerne må ha vært med minst 75% av tiden som kurset går
- Kursene har fysisk oppmøte (hovedregel)
- Vi holder oss til innholdet i studieplanene
- Vi har oversikt over deltakerne (navn, alder, adresse)
- Vi utsteder kursbevis etter gjennomført kurs

Søknad om tilskudd, registrering av

kurs og deltakerne og utsendelse av kursbevis kan enkelt gjøres på nettstedet til studieforbundet uten mye om og men. Virkelig tilrettelagt for at det skal være fort gjort å søke og rapportere. Nærmere informasjon og forklaring av reglene finnes på nettsidene til studieforbundet naturog-miljo.no.

Alt dette høres kanskje mer komplisert ut enn det må, men vi får utbetalt kr 100 per time vi holder «kurs» – og hele utdanning i NRH regnes som kurs i studieforbundets tilskuddsordning! Det betyr at hver time med organisert trening, førstehjelpsopplæring, osv. under visse forutsetninger blir støttet med kr 100.

Sånn gjør vi det

Studieplan 473 «NRH modul 3 Redningshund» er den mest brukte studieplanen, og den bruker vi for vanlige treninger eller samlinger. Vi registrerer all treningsoppmøte i et excelark med lagleder og treningssted og hovedemne (f.eks. flanke, urban, spor osv). Siden vi har en påmeldingsliste med treningssted, -emne og -lag online, er det lett å legge oppsettet inn i excelark for hele måneden på forhånd og bare lar lagleder eller kontaktperson registrere de som var på trening. Våre treninger er på tre timer på onsdag og seks timer på lørdager. Dermed gir to onsdagstreninger eller en lørdagstrening akkurat ett arrangement. En i styret har ansvar å søke studieforbundet og leverer rapportene, men siden andre fyller informasjonen som trengs inn i excelarket, er det et overkommelig arbeid.

Større samlinger eller kurs som ikke pågår kontinuerlig søker vi om når vi setter de opp i årshjulet eller fast-

setter datoen. Vi har søkt og fått tilskudd for vanlige treninger, lokale treningsamlinger, nødnettkurs, førstehjelpskurs, gps og kompass- kurs, forkurs, praktisk hundetrening, grunnkurs, utmarsj, lavinesamlinger, praktisk lydighets-treninger. De fleste kommer inn under studieplanen for modul 3, mens andre har egne studieplaner. Arbeidet med å oppdatere de godkjente studieplaner pågår, og det kan bli endringer på grunn av det nye godkjenningssystemet. Som kjent bruker vi mye tid på utdanningen av oss og hunden, og dette får vi altså faktisk støtte for. Kjærkommen inntekt som vi bruker til å holde utgiftene til samlinger ned.

Som kjent koster det mye å utdanne en redningshund. Heldigvis er det ofte støtte å få fra distriktene. Distriktene prøver å skaffe seg god økonomi ved å selge kosehunder eller kalender, arrangere Gjormelabben/Poteløpet, gå dugnad, registrere seg for grasrotandelen og ikke minst søke offentlige tilskudd. Men visste du at hver time med organisert trening (under visse forutsetninger) blir støttet med kr 100 av Studieforbundet natur og miljø?

Av Kristine Osland, NRH

Fra støtdemper til verdenskjendis

60

Den representerer selve meningen med livet for mange redningshunder. Kong er leken mange brukshunder over hele verden nesten ville ofret livet for. Men kjenner du historien bak Kong?

Foto: Bjørn Tore Olsrud

Ikke overraskende var det en Schäferhunds behov for en solid leke som gjorde at Kong så dagens lys i 1976. Hunden Fritz tygde på alt. Stein, kvister og røtter – helt til tennene var så nedslitte at det bare var halvparten igjen.

Joe Markham, som eide Fritz, prøvde forskjellige leker med Schäferen. Hageslangebiter, hundeleker fra butikken – ingenting fanget Fritz sin interesse. Men en dag som Joe reparerte sin Volkswagen, fattet Fritz interesse for en støtdemper-del. Bildelen hadde omtrent samme form som Kong har i dag, og Joe fikk en idé. Kong ble utviklet, og i 1983 sa Joe opp jobben sin for å jobbe fulltid med Kong.

Nå har Kong solgt mer enn 50 millioner leker over hele verden. Fabrikken ligger i USA, og har bare rundt 50 ansatte. Joe Markham brukte mange år på å utvikle Kong, med forskjellige gummiblandinger og former. En venn av ham kommenterte at hundeleken lignet på en ørepropp for King Kong, og dermed ble navnet født.

61

Har du registrert hunden i Gnist?

Hvis ikke må du gjøre det!

For å registrere hunden i Gnist må du logge inn via PC eller Mac. Det er flere funksjoner i Gnist som ikke fungerer i appen.

Velg fanen "Ekvipasje" og deretter "Legg til ny".

Administrasjonen får inn mange resultater fra delmål og prøver som ikke kan registreres riktig på medlemmene, fordi informasjon om hunden mangler i Gnist.

Hvem gjør en ekstra innsats hos deg?

I NRH har vi mange som står på litt ekstra for sine treningskamerater. Redningshunden tar i mot små og større hyllester fra lag og personer som vil løfte fram disse ressursene. Send inn din hyllest til den du synes fortjener en ekstra oppmerksomhet i bladet!

64

Ingrid stiller alltid opp

Vi ville bare rette en liten hyllest til Ingrid Schau.

Hun er en fantastisk person som alltid er i godt humør, stiller alltid opp og er en meget artig figurant. Hun går all in and beyond, finner utspekulerte, artige og morsomme/spennende gjemmesteder. Hundene elsker å leite etter hu, og ikke minst «påvis» med masse kos, ros og godtbiter fra frøken Schau. Selv om Ingrid bare har vært med i NRH siden januar i år, er hun allerede en favoritt blant hundene.

Hilsen Xtralaget

En erfaren redningshund er pensjonist

Bodil Breidablik og Felix har nylig gått av med pensjon. Her er en hilsen til dem begge!

Felix er nå 12 år, og er vel Agders mest meritterte redningshund, som har vært godkjent i 9 år, dobbelgodkjent (Ettersøkning og USAR) i 8 år, og trippelgodkjent i 6. Det er en bragd og en karriere som det står respekt av, spesielt når Felix er Bodils første redningshund. De har stått på i alle disse årene, hjulpet andre opp og frem, og stilt på utallige aksjoner både i eget og andres distrikt.

HELDIGE OSS PÅ LAG NRH-NORDHORDALAND

65

Vi på lag NRH-Nordhordaland ble inspirert av innlegget på FB om å hylle en vi trener med og som fortjener en ekstra oppmerksomhet fra oss i bladet Redningshunden. Det ble et enkelt valg at det måtte bli våres Sissel som fortjente det.

Sissel Marie Eide har vært en av de virkelig aktive på laget vårt i mange år sammen med Zorro. Hun har gjennom denne tiden godkjent og regodkjent Zorro to ganger, og er i dag senior hundefører, noe som har gitt, og fortsatt gir resten av laget inspirasjon til å trene for å nå sine mål.

For noen år siden ble hun foreslått som ny lagleder på laget vårt, og heldig var vi at hun takket ja til dette. Sissel som person er en som virkelig evner å engasjere, bry seg, er inkluderende, positiv og lyttende. Og kanskje viktigste av alt, hun har et strålende humør og får både gamle og nye lagmedlemmer til å trives i hennes nærvær. I tillegg er hun hundefaglig flink og hun blir en naturlig sparringspartner når det skal diskuteres hva som gikk bra og hva som kan gjøres med det som ikke gikk så bra underveis med ekipasjer som trener.

Som en ekstra bonus for laget vårt så kjøpte hun seg småbruk for et par år siden. Eller som hun selv sa. «Jeg har kjøpt runderingsløype». Her får laget og andre inviterte boltre oss i «hagen» hennes både på organisert trening, prøver, men også om vi ønsker og det passer når vi trener individuelt.

Hunden hennes Zorro har sammen med Sissel deltatt på mange aksjoner, og de har gjort flere funn. Heldigvis er Zorro tross sin voksne alder en sprek flott hund som forhåpentligvis kan bidra på listen i noen år fortsatt. Men vi er veldig glade for hentydningen om at det snart kan komme en ny rekrutt med Sissel som hundefører. Vi på lag NRH-Nordhordaland setter stor pris på Sissel, og vi håper og tror at hun syns det er kjekt å være med oss også slik at hun vil fortsette å henge med oss både som treningskompis, venn og lagleder i mange flere år.

TØRR OG VARM I VÆR OG VIND

Den lille familiebedriften Brynje fra Larvik har utrustet mange tøffe ekspedisjoner på klodens mest ugjestmilde steder. Her er tips om hvordan du kan kle deg for å holde deg tørr og varm på tur.

Vi tør påstå at ingen mennesker liker å fryse. Det er ubehagelig, og kalde kroppes tappes fort for energi. Frysing utgjør også en sikkerhetsrisiko både for deg selv og andre. Det er ikke bare polfarere som fryser. Det gjør også Kari på topptur, Sivert med fiskestang og Mette som går fra hytte til hytte i sommerfjellet. Uansett hvor på kloden du befinner deg, så er det de samme prinsippene som gjelder for å kle seg.

Med tre lag tøy på kroppen kan du enkelt regulere kroppstemperaturen ved å ta av og på tøy etter behov. Tre lag gjør deg varm fordi lagene holder på luft som isolerer. Dersom du i tillegg velger plagg som transporterer fukt vekk fra kroppen og isolerer når du er i ro, holder du deg enda varmere.

1. Innerlaget skal frakte fukt vekk fra kroppen og isolere

Når du blir varm, produserer kroppen svette for å kjøle deg ned. Hensikten med det innerste laget er å frakte fukt vekk fra kroppen og holde deg varm når du ikke er i bevegelse.

Innerlag kommer i forskjellige tykkelser, vekt og materialer, så velg ut fra aktivitetsnivå og temperatur. Tester fra Krigsskolen og Sintef har slått fast at Super Thermo netting er det undertøyet som frakter fukt vekk, tørker raskest og isolerer best innerst

03:2023

mot huden når du er i høy aktivitet. Super Thermo brukes av Forsvaret, tøffe ekspedisjoner og folk som er mye ute i vær og vind.

Ved høy aktivitet, i vått eller kaldt vær, sørger nettingen for luftsirkulasjon og frakter damp og overskuddsvarme vekk fra kroppen. Ved lav aktivitet holder Super Thermo på varmluften slik at du får et isolerende lag nærmest kroppen. På grunn av denne dobbeltvirkningen holdes

03:2023

kroppstemperaturen under kontroll – som en termostat. Overoppheting og nedkjøling er hovedårsakene til energitap, og Super Thermo forhindrer altså begge deler.

Som innerlag kan du også bruke **Arctic Double**, et to-lags, knallvarmt undertøy med netting innerst og merinoull utenpå. Ved høy aktivitet ledes fukt bort fra huden gjennom nettingen. Ullen suger opp og fordampner fuktigheten videre vekk fra kroppen. Arctic er kåret til «best i test» flere ganger og har vunnet Teko innovasjonspris.

Wool Thermo grovmasket ullnetting egner seg bra innerst mot huden ved lav aktivitet og når du svetter lite. **Wool Thermo Light finmasket ullnetting** egner seg spesielt godt vår, sommer og høst - eller i kombinasjon med annet undertøy om vinteren.

2. Mellomlaget skal isolere og gi varme

Det mellomste plagget skal være lett, puste godt, isolere og gjøre deg varm under skallet. Mellomlaget må være litt løsere enn innerlaget, men likevel ha god kontakt. Ull, polypropylene og polyester er eksempler på materialer du kan velge.

Velg plagg med gode justeringsmuligheter som f.eks. lang glidelås i front eller høy krave med glidelås. Da kan du enkelt regulere temperaturen

Fordelene med Super Thermo netting

- Trekker nesten ikke til seg fukt.
- Tørker meget raskt.
- Veier 40 % mindre enn bomull.
- Klør ikke. Ideelt for folk som ikke tåler ull innerst.
- Klistrer seg ikke til kroppen pga. hull som gir få kontaktpunkter mot huden.
- Selv om nettingen er grovmasket, føles den svært myk mot huden.
- Lukter lite, selv etter mange dager fordi nettingkonstruksjonen gjør at plaggene ikke blir "tette" av avfallsstoffer fra kroppen. De ventilerende og isolerende egenskapene bevares godt over tid.
- Hyppig vask reduserer ikke kvaliteten; nettingen er ekstremt sterk, holder i årevis og kan resirkuleres.
- Angripes ikke av mikroorganismer eller møll ved lagring.

Redningshunden

► Brynje Expedition skall er robuste og slitesterke plagg som er laget for høyfjell og ekspedisjonsbruk.

underveis ved behov. Når du er i bevegelse vil du som regel ikke trenge mellomag, det blir fort for varmt. Plagg som egner seg godt som mellomag:

- **Brynje Polar** jakke eller vest. Polar-serien ble laget etter ønske fra flere Grønlands-ekspedisjoner. De trengte lette plagg med stor isolasjonsevne og lav vekt som tørker raskt. Plaggene består av to lag og er blant de aller varmeste og letteste på markedet. De har svært lang holdbarhet, kan resirkuleres og er ideelle for alle som ikke tåler ull.

- **Classic ulltrøyer** (utenpå netting)

3. Ytterlaget skal slippe ut fukt og beskytte mot vind og nedbør

Brynje Expedition skall er robuste og slitesterke plagg som er laget for høyfjell og ekspedisjonsbruk. I 2020 valgte Norsk Polarinstitutt Expedition-skall til sine ansatte. Jakkene er utviklet i samarbeid med ledende guider, noe som har resultert i mange, gjennomtenkte tekniske detaljer:

- Mykt og behagelig stoff med fireveis stretch gir stor bevegelsesfrihet.
- Stoffet er lydsvakt og "knitrer" ikke – godt egnet for jakt og naturfoto
- Materiale: Shoeller® WB formula fabric med C-change membran. Materialene er Bluesign-approved.
- Tapede sømmer
- Vindtett
- Vannavvisende stoff med vannsøyle på 20.000 mm
- Glidelåser: Vannavvisende glide-låser fra YKK. Vislon toveis YKK-glidelås i front med stormklaff. Alle vannavvisende glidelåser har

ekstra stormklaff på innsiden.

- Tørker raskt
- Mange løsninger for å ventilere overskuddsvarme vekk fra kroppen: lufting under armene med toveis glidelås, åpning av frontglidelås kombinert med bruk av borrelås, åpning av lommer
- To brystlommer, to store lave lommer foran, en liten lomme på venstre arm, to store innerlom-

mer i front for oppbevaring av vannflasker etc. inn mot kroppen.

Lommene er sydd i lett nettingsstoff for å sikre optimal ventilasjon.

- Hette: Stor og hjelmkompatibel med festemulighet for pelskant. Fire justeringsmuligheter, enhånds-stramming og wire avstivet brem
- Høy hals foran med myk beskyttelse mot haken
- Håndledd-stramming med borrelås og festemulighet for f.eks votter
- Stormstrikk nedentil, mellom bena

Brynjes skallbukser er laget for ulike type forhold og aktiviteter. Noen stikkord er: Gode luftemuligheter langs beina, bevegelsesfrihet og slitestyrke.

Ha alltid med **skallvotter** med tovede ullvotter inni. Husk også egnede briller for å beskytte øynene mot vind, sol og snø.

Flere lag netting under skallet og andre tips

Polfarerne Sjur Mørdre og Lars Ebbesen brukte Super Thermo netting innerst mot huden på tur over Nordpolen i 1998. Sjur tok på seg en ekstra nettingtrøye for hver tiende kuldegrad. Da gradestokken sank til

under - 40 grader, hadde han på seg fire (!) nettingtrøyer under skallet.

Les brevet fra Sjur og Lars til Brynje her: brynje.no/nordpolen98

Test ut prinsippet med flere lag netting, for eksempel på topptur med ski eller fottur i høyfjellet på kalde dager.

Her er tips og triks:

● Er det rundt -7 grader og slakt terrenng kan du starte turen med Super Thermo trøye med rund hals innerst mot huden. Lag 2: Super Thermo Zip Polo trøye med høy hals og glidelås.

● Reguler temperaturen og slipp ut damp ved å justere glidelåsen i halsen på nettingtrøye 2. Åpne skalljakken under ermene; blåser det fra venstre kan du åpne under høyre arm og motsatt. Åpne glidelåsen foran på jakka og bruk borrelåsene til å holde jakken sammen. Åpne lommene på jakken.

● Gå rolig så du ikke svetter. I bakkene kan du ta av nettingtrøye nr 2 og rusle videre med kun én stk nettingtrøye under skalljakka. Bli det varmt, nesten vindstille og sol kan du legge skalljakka i sekken og rusle videre med nettingtrøye 1 og Classic Zip Polo ulltrøye utenpå for å ta små vinddrag.

● Når du ankommer lunsjplassen, er

▼ Nordpolen 1998. Foto: Lars Ebbesen.

det lurt å ta en kjapp lufting straks: Ta av eller åpne jakka for å slippe overskuddsvarme ut. Behold netting nr 1. på, og ta på netting nr 2 - eller tørr Classic Zip Polo ulltrøye. Ta på dunjakke med hette og sett deg i vindsekk med liggeunderlag. Har du ikke vindsekk kan du ta dunjakka utenpå skalljakka - eller innafor, om du har plass.

- Om du oppbevarer ei Nalgene flaske med varm drikke i en Arctic balaclava/reservelue i dunjakka i sekken, vil den sannsynligvis være god og varm selv etter flere timer. Drikk godt og fyll opp med varmt vann fra termos eller brenner. Legg gjerne flasken på magen mellom netting 1 og lag nr 2. Da får du god varme i overkroppen!

- Kald på tærne? Sett deg i vindsekken med liggeunderlag under rompe og føtter. Ta av sko, skift til tørre ullsokker og putt føtter og såler inni dunjakka sammen med varme-flaske. Plasser det hele oppi sekken,

oppå liggeunderlaget. Rør på tærne og vrikk på beina!

- Når du spiser og drikker går blodet til magen og derfor kan hender og føtter fort bli kalde. Vær effektiv i lunsjen og fokuser på å drikke og spise. Start med oppoverbakke etter lunsj – da får du fort varmen. Behold gjerne dunjakka på – men ta den av før du blir svett.

- Smelt snø i flasken for å øke væskemengden ved behov. På innsiden av Brynjes skalljakker finner du lommer til å oppbevare flasker med kroppsvarm væske. På topptur er det ofte fornuftig å ha med en liten brenner i stedet for termos pga. vekt, men er det flere i følget kan det være lurt med begge deler.

Ingen har fasiten på hva slags bekledding som er «best» for deg – men heldigvis er vi mennesker nokså likt skrudd sammen. Test ulike typer netting og mellomag under skallet, avhengig av aktivitetsnivå, type tur og værforhold!

Vi håper du finner løsninger som du er fornøyd med!

Se brynje.no/pakkelister for flere tips og råd.

Medlemmer av NRH får god avtalepris på alle ordinære produkter

Få rabatten her: nrh.no/medlemskap > Medlemsfordeler

Vinterdeppa?

Det kan hunden din også bli

Typisk for vinterdepresjon hos mennesker kan være lav energi, tap av matlyst og litt nedstemthet. Det kan blant annet skyldes ubalanse mellom hormonene melatonin og serotonin. Når det blir mindre dagslys, produserer hjernen mer av «mørkets hormon», melatonin og mindre av «lykkehormonet» serotonin.

Melatonin produseres i mørke, og er viktig for god søvn. Serotonin produseres i dagslys, men stimuleres også av fysisk aktivitet og et sunt kosthold. Mangel på serotonin og ubalanse mellom disse to hormonene kan trigge vinterdepresjon.

Hva med hunden?

Det er forsket lite på området, men vi vet at de to hormonene også spiller en rolle hos hunder. For eksempel er lykkehormonet serotonin viktig for hunders atferd og følelser.

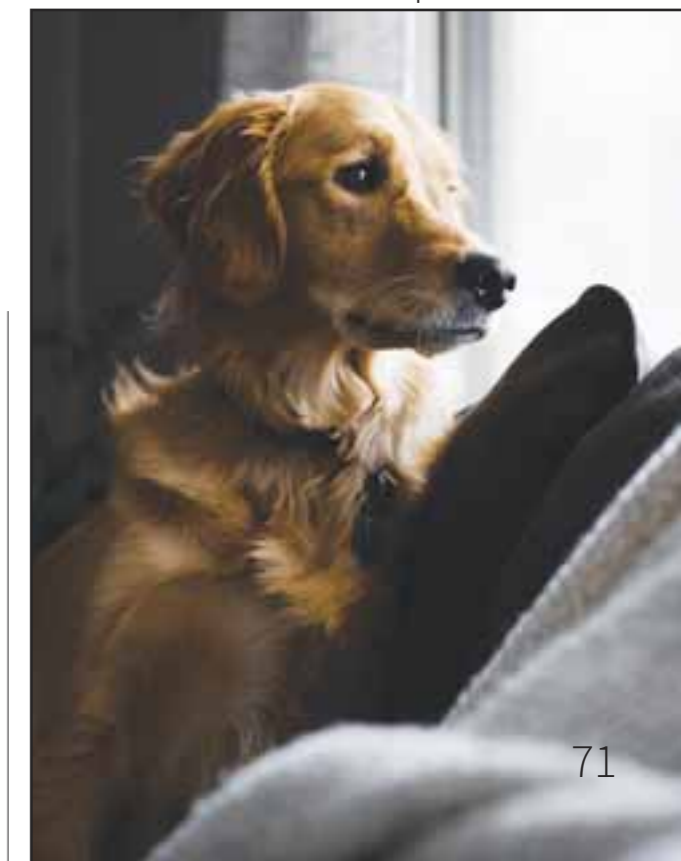
- Hos hunder med atferdsproblemer og separasjonsangst anbefales det noen ganger medisiner, som øker mengden serotonin i blodet, sier Sasja Rygg.

Hvis hunden din beveger seg mindre og mister matlyst, kan det være et tegn på vinterdepresjon. I en studie i England sa halvparten av hundeeierne at hundene deres sov mer om vinteren, og 40% la merke til redusert aktivitet hos kjæledyrene sine.

Hunden spiller deg

Hvis hunden din viser dyster oppførsel kan det være enda en forklaring. Dyrets nedstemte humør kan faktisk være en respons på din egen tristhet eller mangel på energi. Forskning viser at hunder kan tolke stemninger, stemmeleie og følelser hos mennesker. Hvis du som eier er humørsyk, kan hunden plukke det opp og ditt dårlige humør smitter over.

Det kan også være at hunden kjeder seg. Vi er stort sett mye mer aktive i de varmere og lysere månedene, og

resultatet kan være at hunden får mindre mosjon og mental stimuli i vintermånedene enn ellers.

Andre vinterplager

Råkulde kan også føre til at hunder med slitasjegikt får flere plager på grunn av kulde og mindre mosjon. Det kan hjelpe å gi hunden et varmt sted å ligge, og selv hunder med tykk pels kan ha godt av et dekken når det er kaldt.

Forøvrig kan lite stimuli, kronisk stress og uforutsigbare omgivelser føre til depresjon hos dyr.

Noen tips i vinterhalvåret:

- Tilstrekkelig mosjon og dagslys er bra for både din pelskledd venn og deg selv. Gå tur regelmessig, uansett vær og årstid.
- Utnytt dagslyset og ta den lengste turen på den lyse tiden av dagen.
- Lek med hunden din. Da blir den straks glad.
- Hjemme kan du lage et fint hvilested i dagslys for hunden, for eksempel ved vinduet.

NYHET!

Hamax Pluto hundevogn

- ✓ Kan brukes både som sykkelvogn og trillevogn
- ✓ Best i test
- ✓ Justerbar fjæring
- ✓ Smart oppbevaring av sykkelarm og strollerhjul
- ✓ Lavt innsteg på baksiden av vognen
- ✓ Praktiske sidevinduer som kan åpnes
- ✓ Finnes i to ulike størrelser, M (grønn) og L (marine)

NYTT produkt i nettbutikken

SHELTER varmepose for hund

SHELTER består av 3 deler:

- Vindtett vannavvisende ytterpose med dobbel bunn hvor isolasjon kan legges inn, f.eks. isopor, sitteunderlag. Ytterposen kan kjøpes separat.
- CAVE innerpose i tykk ull
- Transportpose

www.canelana.no